

Omgevingsdienst
noordzeekanaalgebied

RUD
UTRECHT

"KOERSVAST
ONTWIKKELINGEN
TEGEMOET"

JUP 2023 VTH - PROVINCIE UTRECHT

Uitvoeringsprogramma
Vergunningverlening, Toezicht
en Handhaving
Provincie Utrecht

2023

Inhoud

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	8
1.1 Ontwikkelingen	8
1.2 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma 2023.....	8
1.3 Leeswijzer hoofdstukken	9
DEEL I – ALGEMEEN DEEL	10
2 Veranderend Beleidskader	10
3 Beleidsdoelen VTH	12
3.1 VTH-beleid	12
3.2 Programma Gezond en Veilig	13
4 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken	14
4.1 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken algemeen.....	14
4.2 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken door RUD Utrecht	14
4.3 Ontwikkelingen RUD Utrecht in 2023	15
5 Financiering	16
DEEL II – SPECIFIEK DEEL	18
6 Wet milieubeheer/Wabo/Omgevingswet	19
6.1 WABO	19
Energiebesparingsplicht.....	19
6.2 Brzo en RIE4	22
6.3 Externe veiligheid.....	23
6.4 Vuurwerkbesluit.....	24
7 Bodem, Water en Ontgrondingen	25
7.1 Bodem	25
7.2 Waterwet	28
7.3 Ontgrondingen	30
7.4 Grondwaterbescherming.....	31
7.5 Zwemwater	33
8 Natuur en Landschap	34
8.1 Gebieden Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN)	34
8.2 Houtopstanden	35
8.3 Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding.....	37
8.4 Landschap.....	39
8.5 Toezicht buitengebied/ Boa's Landelijk gebied	40
8.6 Stikstof.....	42
9 Overige taakvelden	44
9.1 Wet Lokaal Spoor	44
9.2 Geluid	45
9.3 Lucht	47

9.4 Wet luchtvaart	49
9.5 Vergunningverlening en handhaving 2023 algemeen	50
Circulaire Economie	50
Bijlage: Uitvoeringsovereenkomst ODNZKG.....	53

Managementsamenvatting

Gedeputeerde Staten hebben voor 2023 een nieuw Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) opgesteld. De provincie is wettelijk verplicht om dit jaarlijks te doen. Het merendeel van de VTH-taken waarvoor de provincie Utrecht bevoegd gezag is, heeft de provincie in mandaat belegd bij de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht. De provinciale taken op het gebied van Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO, VTH-taken wat betreft risicovolle bedrijven) worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) te Zaandam. Aan beide taakvelden liggen aparte Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) ten grondslag. In een DVO staat wat de provincie Utrecht van de betreffende uitvoeringsdienst verwacht en waartoe elk van de uitvoeringsdiensten zich heeft verplicht. Alle vergunning- en ontheffingverlenende werkzaamheden vanwege de Wet natuurbescherming en de interim Omgevingsverordening (onderdelen voor natuur en landschap) provincie Utrecht 2021 voert de provincie (team VVN) zelf uit.

Andere vertrek- en uitgangspunten (naast de beide DVO's) voor dit nieuwe Uitvoeringsprogramma VTH waren net als in 2022 de voorbereiding op de Omgevingswet, de ambities op het gebied van energie, natuur en veiligheid en vanzelfsprekend alle andere VTH-uitvoeringsresultaten uit 2022. Er is voor het Uitvoeringsprogramma VTH 2023 uitgegaan van de huidige wetten.

Ter voorbereiding zijn per thema Big-8-sessies georganiseerd om een goede vertaling van de provinciale beleidsdoelen naar de uitvoeringsopgave te maken. Deze sessies worden jaarlijks herhaald.

Thema's in het VTH-programma 2023

De invoering van de Omgevingswet vraagt om een goede raming van de inzet in 2023. Tegelijkertijd zien we dat dit voor een deel nog niet uitgekristalliseerd is. De invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2023, halverwege het kalenderjaar, maakt een optimale raming lastig. Het is Uitvoeringsprogramma VTH is daarom gebaseerd op de huidige wetten en regels.

Het programma is opgesteld met als basis de resultaten van 2022, de uitkomsten van Big 8-sessies tussen provincie en RUD Utrecht en de inzichten van nu. De afspraak is gemaakt om in april 2023 nog eens kritisch te kijken naar de planning en de gevraagde inzet. In april/mei is naar verwachting meer bekend over de doorgang van 1 juli 2023 als inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. Rond die tijd wordt daarom met de beleidsmedewerkers, opdrachtgeversunit en de uitvoerders gekeken of de nu vastgelegde ureninzet in het Uitvoeringsprogramma met eventuele nieuwe inzichten al dan niet aangescherpt moet worden.

Ook zullen eventuele andere ambities uit het nieuwe ambitieakkoord van de provincie worden meegenomen in deze analyse.

In grote lijnen komt het Uitvoeringsprogramma VTH 2023 overeen met het programma in 2022. Waar mogelijk en nodig zijn binnen de verschillende taakvelden verschuivingen gedaan om tegemoet te komen aan nieuwe eisen vanuit het beleid en/of wensen vanuit de uitvoering. Hier volgt een kort overzicht van de belangrijkste wijzigingen per hoofdthema in 2023.

Omgevingswet

We hebben in 2022 al een goede stap gezet in de voorbereiding en krijgen met het uitstel tijd om de werkprocessen, afspraken en overdracht taken verder te optimaliseren. We zijn er nog niet en zullen ook na invoering nog tegen diverse uitvoeringsvraagstukken aanlopen. In 2023 gaan we daarom verder met de voorbereiding van de Omgevingswet. Hiervoor is een apart budget binnen de DVO gereserveerd. In afstemming met de RUD wordt een lijst met voorbereidingsactiviteiten geactualiseerd en waar nodig in tijd geprioriteerd. Omdat op het moment van opstellen van dit programma nog niet geheel is te overzien welke effecten de invoering heeft op de producten en kengetallen, wordt in april tijdens de volgende Big 8-sessies gekeken of ervaringen uit de voorbereiding aanleiding geven tot bijstelling van het programma na 1 juli 2023.

Wet milieubeheer/Wabo

In 2023 zal, met het oog op de Omgevingswet en diverse wettelijke ontwikkelingen op het gebied van afval, energie en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), het actualisatieprogramma voor de provinciale bedrijven uitgevoerd worden. De voorbereidingen voor dit programma zijn in 2022 uitgevoerd. Op basis van dit programma zullen alle vergunningen de komende jaren (indien nodig) geactualiseerd worden.

Eind 2022 is een vervolgstap gezet in de inventarisatie naar aanwezigheid van ZZS bij de provinciale inrichtingen. Gezien de complexiteit van dit vraagstuk zal dit doorlopen tot in 2023. Hier vindt ook landelijke afstemming plaats over de complexiteit van ZZS bij afvalbedrijven.

Bodem

Met de invoering van de Omgevingswet verschuift het bevoegde gezag van de provincie naar de gemeenten. De regionale afspraken over deze verschuiving worden begin 2023 afgerond. We kijken gezamenlijk naar de effecten van de invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2023 voor de implementatie van deze afspraken. Het betekent in ieder geval dat in het programma is uitgegaan van de uitvoering van de bodemtaken in 2023 onder bevoegdheid van de provincie. Na overdracht van de taken zal gestart worden met de afbouw van de provinciale opdracht van deze bodemtaken.

Water

De provincie geeft op basis van de Waterwet uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk verantwoordelijk voor grondwateronttrekkingen voor open bodemenergiesystemen, drinkwatervoorzieningen en industriële doeleinden (onttrekkingen >150.000 m³ per jaar).

Bij vergunningverlening worden de aanvragen voor bodemenergiesystemen steeds complexer, waardoor er veel tijd nodig is voor het vooroverleg. Ook is het aantal informatieve vragen de afgelopen jaren aanzienlijk gestegen. Er is in het programma uitgegaan van een lichte stijging van het aantal te verwachten vergunningaanvragen, als gevolg van de energietransitie en door hoge gasprijzen bodemenergie een gunstig alternatief is. Er is gekozen om voor 2023 extra uren in te zetten op dit taakveld. De uren worden verkregen doordat op andere taakvelden minder uren nodig zijn.

Natuur

Bij houtopstanden constateren we dat er blijvend meer toezicht nodig is. Vanuit nog bestaand budget worden daarom voor 2023 wederom extra uren opgevoerd.

Voor de diverse natuurtaken wordt sinds 2022 gewerkt aan toezichtsplannen (Japanse Duizendknoop, Pre SMP, weidevogels), op basis waarvan de prioritering, uitvoering en afspraken tussen provincie en RUD worden vastgelegd. Ook in 2023 zullen er weer enkele toezichtsplannen worden opgesteld.

Provinciale ambities

Op diverse 'nieuwe' beleidsvelden ontwikkelt de provincie ambities. Jaarlijks wordt in de Big8-sessies besproken op welke wijze deze nieuwe taken leiden tot een verandering in de aanpak van de vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de provinciale taken

Zo is energietoezicht en het actualiseren van vergunningvoorschriften op het gebied van energie meegenomen in de taken. Ook wordt bekeken op welke wijze we met de instrumenten VTH de thema's circulaire economie en ZZS kunnen oppakken. Wij gaan onderzoeken hoe via de vergunningverlening afvalpreventie- en grondstoffenonderzoek aan ontwikkelingen meegegeven kunnen worden. We willen ook investeren in kennis in circulaire economie en de samenwerking tussen partijen bevorderen. Wat ZZS betreft, geldt voor alle bedrijven in Nederland de minimalisatieverplichting van ZZS-luchtemissies. In 2023 gaan we onderzoeken wat nodig is om deze taak goed uit te voeren. Het gaat in elk geval om advisering op Vermijdings- en Reductieprogramma's (VPR's) en actualisatie van vergunningen. We sluiten verder aan bij de aanpak die in IPO-verband wordt ontwikkeld.

Stikstof

Voor Stikstof staat er in 2023 veel op de agenda. Naast de gebiedsplannen zal ook de uitvoering voor vergunningverlening en toezicht & handhaving veel aandacht hebben. In 2023 zal daarom een handelingskader Toezicht en Handhaving Stikstof worden opgesteld. Dit wordt in afstemming met andere provincies, RUD en provincie gedaan.

De RUD zet (middels aanvullende opdrachten) de ondersteuning van het programmateam Stikstof voort en verricht data-analyses en gebied specifieke analyses van opgaves rondom het stikstof dossier.

Daarnaast is er een grote inzet van de juristen van de RUD op het taakveld, met name door de ingediende handhavingsverzoeken en de te verwachten uitspraken in lopende dossiers. Het op te stellen handelingskader is daarmee van groot belang voor de uitvoering van toezicht en handhaving komend jaar.

Samenwerking ODRU

In 2021 is een overeenkomst gesloten tussen de RUD en de ODRU om zo samenwerking beter te borgen. Met het oog op de verschuiving van de bodemtaken is deze samenwerking nodig om kwaliteit en kennis te verankeren. Ook op het gebied van energietoezicht wordt de samenwerking opgezocht. Deze samenwerking biedt kansen om op meer taakvelden elkaar te versterken en biedt kansen op efficiency en kwaliteitswinst in de uitvoering van de taken.

Financiën in concreto

Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt gedekt uit verschillende begrotingsposten (3.4.8 en 2.2.1). Er is onvoldoende dekking in de huidige begrotingsposten voor het Uitvoeringsprogramma VTH 2023.

Dit wordt veroorzaakt door enkele ontwikkelingen. Hieronder worden deze ontwikkelingen toegelicht.

CAO stijging

Zowel de RUD Utrecht alsook de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben als gevolg van een stijging van de CAO hun uurtarieven verhoogd. Deze verhoging was in 2022 voorzien en meegenomen in de provinciale begroting 2023. Dit heeft geleid tot het opnemen van een post prijscompensatie van €300.000 in de provinciale begroting. Deze post is voldoende voor dekking van de aangekondigde verhoging van de uurtarieven.

Daarnaast is door de ODNZKG aangekondigd dat de reeds verwerkte tariefstijging niet toereikend is in verband met de CAO-stijging. In de eerste begrotingswijziging van ODNZKG van 2023 zal een aanpassing van het tarief worden opgenomen. Na besluitvorming zal dit uurtarief met terugwerkende kracht worden aangeboden. Dit betekent dat in de loop van 2023 ook de kosten van ODNZKG nog fors zullen stijgen. Eerste indicatie is dat dit tussen de €60.000 en €100.000 stijging zou kunnen betekenen voor de provincie Utrecht. We zullen deze kostenstijging meenemen in de Zomernota 2023 en Kaderbrief 2024.

Uitstel Omgevingswet

Eind 2022 zijn we wederom geconfronteerd met het uitstel van de Omgevingswet. Dit heeft een fors effect op de opdracht aan de RUD Utrecht. Immers, met de invoering van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag van deze bodemtaken van provincie naar gemeenten. In de provinciale begroting was reeds geanticipeerd op de afnemende opdracht en het budget verlaagd.

Door het uitstel blijft de provincie ook in 2023 het bevoegde gezag voor de Wet Bodembescherming. De opdracht voor de uitvoering blijft daarmee in 2023 gelijk aan 2022.

In de begroting 2023 van de RUD Utrecht was voorgesorteerd op de afname van de opdracht van de provincie en de toename van de opdracht voor bodemtaken door gemeenten. Op het moment van vaststellen van deze begroting was nog sprake van een invoeringsdatum van 1-1-2023.

De financiering van de RUD Utrecht bestaat uit betaling van een percentage van de vaste kosten op basis van percentage eigenaarschap en betaling van variabele kosten op basis van de omvang van de opdracht. Door het uitstel van de Omgevingswet veranderde er verschillende zaken:

- De totaalopdracht 2023 verandert niet. De omvang van de bodemtaken is gelijk van 2022
- De opdracht van gemeenten voor bodemtaken wordt kleiner dan begroot.

- Het percentage eigenaarschap van de provincie wordt groter doordat onze relatieve opdracht wederom >50% van het geheel aan opdracht is. Hierdoor stijgt ook onze vaste bijdrage.

Het uitstel van de Omgevingswet leidt daarmee tot een gelijkblijvende opdracht aan de RUD Utrecht voor wat betreft het aantal uren. (74.871 uren in 2022 en 74.871 uren in 2023). De kosten zijn echter wel hoger door het hogere uurtarief.

De opdracht aan ODNZKG is enigszins bijgesteld als gevolg van een aantal nieuwe bedrijven die onder het BRZO/RIE 4 regime vallen en de stijging van het uurtarief. De provincie is verplicht deze taken onder te brengen bij de ODNZKG.

Tabel 1: Overzicht ontwikkeling kosten voor RUD Utrecht en ODNZKG

Kosten UVP RUD en ODNZKG	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Kosten UVP RUD 2022	4.832.000	97.000	4.929.000	3.231.153	8.160.153
Kosten ODNZKG 2022	-	-	-	-	953.518
Totaal 2022	4.832.000	97.000	4.929.000	3.231.153	9.113.671

1 ^e begrotingswijzigingen 2023	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Vermindering bodemtaken i.v.m. OW	-369.000	-	-369.000	-	-
Verhoging regionale en provinciale taken	-	28.000	28.000	-	-
Begrotingswijziging tarief	143.000	-	143.000	-	-
Totaal situatie begroting 2023 RUD	4.606.000	125.000	4.732.000	3.241.000	7.973.000
Kosten ODNZKG 2023	-	-	-	-	993.369

Voorziene begrotingswijziging 2023	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Begrotingswijziging tarief RUD	176.000	-	176.000	59.000	235.000
Effect uitstel Omgevingswet RUD	392.000	-	392.000	157.000	549.000
Totaalkosten 2023 (RUD en ODNZKG)	568.000	-	568.000	216.000	9.750.369

Vervolgstappen

De benodigde verhoging van € 549.000, in verband met het uitstel van de Omgevingswet, wordt in de Zomernota 2023 betrokken en ter besluitvorming aan PS aangeboden. Voor de begroting 2024, 2025 en 2026 betekent dit eveneens een bijstelling, immers de afname van de opdracht bodemtaken verloopt in een trager tempo dan voorzien in de eerdere meerjarenraming. Dit zal meegenomen worden in de Kaderbrief 2024. Ook zullen de tariefstijgingen leiden tot een structurele kostenstijging voor de uitvoering van de VTH taken.

1 Inleiding

1.1 Ontwikkelingen

Dit VTH-uitvoeringsprogramma 2023 is een bijzonder programma. Het omvat namelijk de uitvoering van provinciale taken in een jaar waarin de organisatie van deze uitvoering fundamenteel gaat veranderen.

De voornaamste verandering is, dat – volgens de meest recente landelijke planning – per 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking treedt. Deze Omgevingswet reguleert integraal de fysieke leefomgeving op een wijze, die fundamenteel verschilt met hoe we het tot nu toe gewend waren. De meeste sectorale wetten die nu een specifiek onderdeel van de leefomgeving reguleren, worden samengevoegd tot één allesomvattende wet. Provinciaal beleid wordt neergelegd in een Omgevingsvisie, een Omgevingsverordening en in Programma's. Gemeenten kunnen milieunormen opnemen in lokale Omgevingsplannen. Het begrip 'inrichting' verdwijnt en wordt vervangen door "Milieu Belastende Activiteiten" (Mba's). En er komt een zogeheten Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO), dat alle processen digitaal moet ondersteunen. Dit alles vergt ook een grote verandering van de (organisatie van de) uitvoering.

In 2023 vinden ook de provinciale verkiezingen plaats. Het coalitieakkoord dat daaruit voortvloeit kan gevolgen hebben op het provinciale beleid dat weer doorwerkt in het VTH-uitvoeringsprogramma 2023.

De uitvoering door de omgevingsdiensten verandert daarbij in 2023 niet alleen door de Omgevingswet. Ook wordt gewerkt aan het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, als gevolg van de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen. De aanbevelingen omvatten o.a. de grootte (robuustheid) van de omgevingsdiensten en de financiering.

Dit alles maakt dat dit uitvoeringsprogramma weliswaar voor het gehele kalenderjaar 2023 wordt vastgesteld, maar noodzakelijkerwijs de nodige flexibiliteit kent. In de voorbereiding is per milieuthema tussen de provinciale beleidsmakers en de uitvoerders van de betrokken omgevingsdiensten nauw overlegd wat de te verwachten veranderingen zijn. Er zijn tot 1 juli uren gereserveerd voor het in beeld brengen van en het oefenen met de nieuwe situatie onder de Omgevingswet en eventuele veranderingen door het nieuwe coalitieakkoord. En er zijn procesafspraken gemaakt om rond april 2023 wederom per milieuthema met beleidsmakers en uitvoerders rond de tafel te gaan zitten, om te bespreken waar en hoe dit Uitvoeringsprogramma voor de periode na 1 juli al dan niet aanpassing behoeft. Dan wordt ook bezien of de veranderingen in het programma moeten leiden tot een nieuwe besluitvormingsprocedure.

1.2 Doel VTH-Uitvoeringsprogramma 2023

Dit VTH-uitvoeringsprogramma heeft tot doel het operationele kader te stellen waarin de gestelde provinciale beleidsdoelen en prioriteiten zijn geconcretiseerd tot VTH-activiteiten die in 2023 worden uitgevoerd. Het programma geeft aan hoeveel capaciteit (uren) en middelen (euro's) voor deze activiteiten ter beschikking worden gesteld.

Het maken van een jaarlijks uitvoeringsprogramma VTH is voor de provincie een wettelijke verplichting, die voortkomt uit hoofdstuk 7 van het Besluit Omgevingsrecht (BOR) en die ook wordt overgenomen in de Omgevingswet (afdeling 18.3). Hoofdstuk 7 van het BOR schrijft provincies, gemeenten, omgevingsdiensten en waterschappen voor dat zij hun VTH-uitvoering procesmatig organiseren aan de hand van de in het hoofdstuk genoemde procescriteria. De acht belangrijkste criteria vormen tezamen een in elkaar overlopende beleids- en uitvoeringscyclus, in vakjargon 'de Big8-cyclus' genoemd (zie figuur 1). Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vormt de overloop tussen beleid en uitvoering.

Figuur 1 Big-8 cyclus

1.3 Leeswijzer hoofdstukken

Dit programma bestaat uit twee onderdelen. Het *algemeen deel (deel I)* beschrijft voor de provincie Utrecht op hoofdlijnen de inhoud en organisatie van de bovenste Big 8-cirkel, de (strategische) beleidskring. Hoofdstuk 2 beschrijft hoe de bestaande inhoudelijke beleidskaders voor de VTH-taakuitvoering veranderen door de komst van de Omgevingswet. Hoofdstuk 3 gaat in op de totstandkoming van beleidsdoelen. Een aparte paragraaf wordt daarbij gewijd aan het Programma Gezond en Veilig, waarin de belangrijkste provinciale beleidsdoelen op het gebied van milieu voor 2023 en verder staan. Hoofdstuk 4 beschrijft de algemene organisatie van de uitvoering van de VTH-taken. Daarbij wordt nader ingegaan op de uitvoering door de RUD, als voornaamste uitvoeringsorganisatie en wordt inzicht gegeven in de voornaamste ontwikkelingen in 2023. Hoofdstuk 5 tenslotte geeft een overzicht van de financiën die voor de uitvoering ter beschikking worden gesteld.

Het *specifiek deel (deel II)* geeft per taakveld voor de provinciale VTH-taken via een vast format een overzicht van de doelen, de uit te voeren taken en de monitoring; alles voorzien van bijbehorende uren voor 2023 en vertaling van DVO /kwartaalrapportages.

DEEL I – ALGEMEEN DEEL

2 Veranderend Beleidskader

De provincie Utrecht heeft tot de invoering van de **Omgevingswet** – gepland 1 juli 2023 – de wettelijke taak om in medebewind een 15-tal landelijke wetten (zie inhoudsopgave) uit te voeren, die alle bedoeld zijn om de fysieke leefomgeving te beschermen. De provincie kan hiernaast autonoom nog op diverse terreinen aanvullende bescherming bieden via Provinciale Verordeningen en ander instrumentarium. Dit heeft geleid tot een groot aantal thematische of gebiedsgerichte provinciale visies, beleidsplannen, beleidsregels, verordeningen en besluiten.

De Omgevingswet maakt hieraan een einde. De meeste landelijke thematische wetten worden bij de invoering van de Omgevingswet ingetrokken. Aanvullende provinciale kaders zijn inmiddels deels al gemaakt via een Provinciale Omgevingsvisie, de interim Omgevingsverordening en (in ontwikkeling zijnde) Programma's. Provinciale Staten hebben op 10 maart 2021 een Omgevingsvisie en een interim Omgevingsverordening vastgesteld, die samen met het bijbehorende milieueffectrapport (PlanMER) op 1 april 2021 in werking zijn getreden.

De **Omgevingsvisie** van de provincie geeft een integrale visie op het provinciale beleid voor de fysieke leefomgeving. De visie is na uitgebreide interne en externe participatie ontstaan en geeft de provinciale ambities tot 2050 weer met meetbare (tussen)doelen. De provincie formuleert wat ze in 2025 / 2030 / 2040 op zijn minst bereikt moeten hebben om de ambities te verwezenlijken. De Omgevingsvisie is opgebouwd rond zeven thema's (zie figuur 2).

Figuur 2: de zeven thema's van de Omgevingsvisie

Deze thema's kunnen in hun onderlinge samenhang ook nog gebiedsgericht worden ingekleurd. Daartoe is de provincie ingedeeld in drie regio's: U16 (het samenwerkingsverband van Utrechtse gemeenten), Amersfoort en Foodvalley.

De visie legt niet vast hoe de provincie de doelen precies wil gaan bereiken. De Omgevingswet heeft hiertoe het instrument "Programma" in het leven geroepen (zie hieronder).

De Omgevingsvisie is juridisch vertaald in een **Omgevingsverordening** met regels voor de leefomgeving. Zo'n 20 verordeningen, regelingen en besluiten zijn geïntegreerd in één provinciale verordening. De regels zijn in 2019 en begin 2020 herschreven, samengevoegd, vereenvoudigd en op elkaar afgestemd. Daarna zijn de regels gedigitaliseerd: door dit te doen, kunnen de regels via tekst én op de kaart geraadpleegd worden.

De Omgevingsverordening kan pas ingaan als de Omgevingswet in werking treedt. Voor de periode voorafgaand daaraan is daarom een **interim Omgevingsverordening** vastgesteld.

De Omgevingswet gaat uit van het principe 'decentraal, tenzij'. Daarbij is het in eerste instantie een taak van gemeenten om maatschappelijke opgaven te realiseren. Het instrument daarvoor is veelal het gemeentelijke **Omgevingsplan**, dat ook normen voor milieuaspecten, zoals lucht, geluid, bodem, trillingen en externe veiligheid kan bevatten. De provinciale Omgevingsverordening bepaalt de afwegingruimte die gemeenten daarbij krijgen.

De 7 thema's uit de Omgevingsvisie werkt de provincie nader uit in **programma's**. Het Programma Gezond en Veilig raakt alle 7 thema's cq programma's. Hiermee vormt het Programma het belangrijkste beleidsmatige vertrekpunt voor dit Uitvoeringsprogramma 2023 (zie verder hoofdstuk 3).

Waar de programma's een inhoudelijk beleidskader bieden voor de VTH-taakuitvoering, moet de provincie op grond van wettelijke eisen ook beschikken over een zogeheten **VTH-strategie**. De strategie beschrijft op hoofdlijnen hoe de provincie haar vergunningverlening, toezicht en handhaving organiseert. Vigerend is de *provinciale VTH-strategie 2016-2019*. Voor de overgedragen taken aan de RUD is inmiddels een *regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie* (U&H-strategie) vastgesteld. Deze regionale U&H-strategie is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de provincie, beide omgevingsdiensten en alle 26 Utrechtse gemeenten, die ook 'Omgevingswetproof' is. Hiermee wordt voor het Utrechtse bedrijfsleven een gelijk speelveld gecreëerd voor toezicht en handhaving. De U&H-strategie biedt het kader voor zowel vergunningverlening als toezicht en handhaving van de taken die zijn belegd bij de RUD. In 2023 en verder wordt deze strategie verder uitgewerkt en wordt ook gewerkt aan het beleidskader voor de VTH taken die binnen de provincie Utrecht zelf worden uitgevoerd. Besluitvorming over het beleidskader voor de overige provinciale taken wordt voorzien begin 2023.

In 2023 vinden de **provinciale verkiezingen** plaats. Op basis van het coalitieakkoord wordt het uitvoeringsprogramma voor 2023 eventueel bijgesteld. De uitgangspunten van coalitieakkoord is kader voor het uitvoeringsprogramma van 2024.

3 Beleidsdoelen VTH

Een belangrijke taak van het beleidsdeel in de bovenste helft van de Big 8 is het formuleren van beleidsdoelen en prioriteiten.

3.1 VTH-beleid

In 2022 is gestart met het actualiseren van het VTH-beleid van de provincie. Dit loopt nog door in 2023. Aangezien er nog geen vaststelling van het nieuwe VTH-beleid heeft plaatsgevonden zijn hier de doelstellingen uit het lopende VTH-beleid opgenomen.

In de tot eind 2022 verlengde provinciale strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht 2016-2019 staat, dat in het jaarlijkse VTH-Uitvoeringsprogramma minimaal de volgende **doelstellingen** moeten worden geformuleerd:

- Inputdoelstellingen: de inzet van de RUD Utrecht/de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, uitgedrukt in het aantal uren (bijvoorbeeld voor surveillances, c.q. het opsporen van illegale activiteiten, enz.).
- Prestatiedoelstellingen: geleverde prestaties van de RUD Utrecht, uitgedrukt in bijv. het aantal uit te voeren controles of de hoeveelheid te actualiseren vergunningen;
- Naleefdoelstellingen: de mate waarin wettelijke voorschriften worden nageleefd (op een bepaald moment, door een bepaalde doelgroep);
- Leefomgevingsdoelstellingen (of breder: effectdoelstellingen, outcome): de gewenste kwaliteit van de fysieke woon- en leefomgeving (deze worden vooral geformuleerd in de Programma's, maar kunnen ook geformuleerd worden als een gewenste afname van het aantal gegronde klachten of het aantal handhavingsverzoeken).

Doelen toezicht provincie Utrecht:

- Toezicht verschaft inzicht in het naleefgedrag, motieven daarvoor en effecten bij specifieke bedrijven, locaties of activiteiten;
- Toezichtresultaten zijn bepalend voor de vraag of, en zo ja, hóe moet worden opgetreden door de provincie en/of andere instanties;
- Toezicht biedt zicht op de effectiviteit van het optreden en legt trends en ontwikkelingen bloot die mogelijk vragen om een bijstelling van het toezichts-, handhavings- en/of communicatiebeleid.
- Belangrijkste doelstelling van de VTH-uitvoering is het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de fysieke leefomgeving. Het is altijd een moeilijke vraag wat VTH daar nu concreet aan bijdraagt. Input-, presentatie- en naleefdoelstellingen zeggen hierover op zich niet zoveel, maar zijn wel nodig om tot concrete opdrachtverlening te kunnen komen. In 2023 en verder willen we dan ook waar mogelijk meer leefomgevingsdoelstellingen formuleren voor de VTH-uitvoering. De basis hiervoor wordt gevormd door de doelstellingen in het in ontwikkeling zijnde Programma Gezond en Veilig (zie hieronder). Concretisering van de doelen en het maken van monitoringsafspraken – en terugkoppeling van monitoringsresultaten – vinden plaats in de Big-8-sessies per milieuthema. Daarnaast vindt doorontwikkeling van de doelstellingen plaats tijdens de actualisatie van het beleidskader voor de overige provinciale taken.

In de regionale strategie zijn algemene doelstellingen geformuleerd op basis van de terminologie uit de Omgevingswet:

- Veiligheid: hieronder verstaan we de milieu- en bouw gerelateerde risico's die mensen in hun fysieke leefomgeving lopen. De doelstelling is het beperken van de milieu- en bouw gerelateerde risico's;
- Gezondheid: hieronder verstaan we het fysieke en psychisch welbevinden. De doelstelling van gezondheid is het streven naar een leefomgeving waar gezondheid voor eenieder tot de basiswaarden behoort en in balans is;
- Omgevingskwaliteit: hieronder verstaan we de belevings-, gebruiks- en toekomstwaarde. De doelstelling van omgevingskwaliteit is het beperken en/of voorkomen van hinder, overlast en ergernissen;

- Duurzaamheid: hieronder verstaan we energie en grondstoffen. De doelstelling van duurzaamheid is het leveren van een constructieve bijdrage aan de energietransitie en verduurzaming.

Op basis van de verordening kwaliteit VTH zijn daarnaast doelen geformuleerd om de kwaliteit te monitoren. Kwaliteit staat hierbij enerzijds voor het realiseren van de afgesproken doelstellingen en anderzijds het voldoen aan de wettelijke eisen. Deze kwaliteitsdoelen bestaan uit doelstellingen op het gebied van

- Uitvoeringskwaliteit: de mate waarin een product voldoet aan de juridische en organisatorische doelen en bijdraagt aan de omgevingsdoelen;
- Dienstverlening: de manier waarop de organisatie met belanghebbenden omgaat;
- Financiën: De inzet van middelen in relatie tot de kwaliteit van de geleverde producten en diensten.

3.2 Programma Gezond en Veilig

Het Programma Gezond en Veilig is één van de beleidsprogramma's die zijn opgesteld als uitwerking van de Omgevingsvisie provincie Utrecht (vastgesteld door Provinciale Staten op 10 maart 2021).

'Gezond en Veilig' is, net als 'duurzaamheid', een belangrijk onderwerp dat in bijna alle plannen en projecten wel een rol speelt. 'Werken aan een gezonde en veilige leefomgeving' is in de Omgevingsvisie de belangrijkste rode draad. De provincie wil (en mag) geen plannen of beleid maken die gezondheids- en veiligheidsrisico's onnodig groter maken en wil optimaal kansen benutten om de leefomgeving gezonder en veiliger te maken. Zo is 'gezond en veilig' dus ook een aspect van, of een voorwaarde voor, veel ander beleid. Het programma beschrijft hoe de provincie 'gezond en veilig' meeneemt in dat andere beleid.

Het programma Gezond en Veilig bevat de beleidskaders voor diverse milieuthema's (doelen en prioriteiten) die in dit Uitvoeringsprogramma 2023 zijn opgenomen en is daarom een belangrijk vertrekpunt voor de in dit uitvoeringsprogramma genoemde beleidsdoelen voor de VTH-taakuitvoering. Het programma geeft o.a. beleidskaders voor lucht, geluid, geur, lichthinder, externe veiligheid, varend ontgassen, elektromagnetische straling en de omgang met stoffen en materialen. In de Big-8-sessies wordt met beleidsmedewerkmakers en uitvoerders bekeken wat de VTH-uitvoering kan bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het programma Gezond en Veilig.

Het programma wordt tweejaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De bevindingen en resultaten van de VTH-taakuitvoering vormen een belangrijke input hiervoor.

4 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken

4.1 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken algemeen

De uitvoering van de VTH-taken van de provincie Utrecht vindt plaats op vier verschillende plekken.

1. 90 tot 95 procent van de provinciale VTH-taken wordt uitgevoerd door de RUD Utrecht;
2. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) in Zaandam voert voor de provincie Utrecht de Wabo-vergunningverlening, het toezicht en de handhaving uit voor een 15-tal bedrijven die vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO 2015) en IPPC- Risico Inventarisatie en Evaluatie 4 (RI&E4). Deze taakuitvoering vergt specifieke kennis en is in Nederland daarom wettelijk verplicht neergelegd bij landsbreed een 6-tal gespecialiseerde BRZO-omgevingsdiensten. De ODNZKG verzorgt ook de BRZO-taakuitvoering voor de provincies Noord-Holland en Flevoland;
3. Binnen de provincie Utrecht opereert nog een omgevingsdienst: de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU). Deze dienst is een gemeenschappelijke regeling van een 15-tal gemeenten. De provincie Utrecht maakt geen deel uit van deze gemeenschappelijke regeling. De ODRU werkt wel op diverse vlakken samen met de RUD-Utrecht; een samenwerking die in 2023 verder verstevigd zal worden (zie verder hoofdstuk 4.3 onder c);
4. De provincie Utrecht voert de onderstaande vergunningverlenende taken uit het VTH-Uitvoeringsprogramma zélf uit:
 - o Wet natuurbescherming
 - o Interim Omgevingsverordening, hoofdstuk 6 Natuur en hoofdstuk 7 Cultuurhistorie en landschap
 - o NatuurschoonwetDe toezicht- en handhavingstaken zijn neergelegd bij de RUD Utrecht.

4.2 Organisatie uitvoering provinciale VTH-taken door RUD Utrecht

De RUD is in 2014 gestart als Gemeenschappelijke Regeling van en voor elf gemeenten¹ en de provincie Utrecht. De provincie en de deelnemende gemeenten zijn samen eigenaar en tevens opdrachtgever van de RUD. De RUD is een uitvoeringsorganisatie waarbij de opdrachtgevers het beleid bepalen. Op basis daarvan stelt de RUD in samenspraak met de opdrachtgevers jaarlijks een VTH-uitvoeringsprogramma met concrete VTH-activiteiten op en, voor zover van toepassing, met aanvullende opdrachten. Een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) fungeert daarbij als onderlegger.

De RUD voert voor de provincie Utrecht VTH-taken uit op de volgende beleidsterreinen (wetten):

- Wet natuurbescherming, en onderdelen natuur en landschap in de interim Omgevingsverordening provincie Utrecht 2021 – beide alleen toezicht- en handhavingstaken;
- Gebiedscontroles buitengebied (controles in het kader van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht), Ontgrondingenwet, Wet bodembescherming;
- Waterwet, interim Omgevingsverordening (grondwaterbeschermingszones en stiltegebieden) en Wegen-verordening²;
- Wet milieubeheer (onderdelen Wabo en Vuurwerkbesluit);
- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden, Wet luchtvaart en Wet lokaal spoor.

Zoals eerder geschreven, gaat het merendeel van deze wetten na 1 juli 2023 op in de Omgevingswet.

¹ Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Nieuwegein, Soest, Utrecht en Woudenberg.

² In voorkomende gevallen worden ook werkzaamheden 'meegenomen' in het kader van aanpalende verordeningen, zoals de Wegenverordening. Zodra deze werkzaamheden een structureel karakter krijgen, volgt overleg met de provincie.

4.3 Ontwikkelingen RUD Utrecht in 2023

Deze paragraaf beschrijft een aantal belangrijke ontwikkelingen die de RUD in 2023 en verder doorloopt en externe invloeden/ontwikkelingen, waarbij twee uitgangspunten worden gehanteerd: aansluiten op wat de opdrachtgevers nodig hebben en als RUD voorbereid zijn op toekomstige veranderingen.

a. Omgevingswet

In 2022 is een grote stap gemaakt in de voorbereiding op de Omgevingswet. Hierdoor ligt er een goede basis met de regionale samenwerkingsafspraken, de werkprocessen, een aangepaste PDC en is er veel tijd besteed aan opleiding en testen.

Met het uitstel is meer tijd voor het optimaliseren van de werkprocessen, het optimaliseren en vormgeven van integrale advisering, in beeld krijgen van nieuwe kengetallen in relatie tot de legesverordening, de optimalisatie van producten en de overdracht van inrichtingen naar een ander bevoegd gezag (gemeenten).

Omdat we hebben ervaren dat er nog een belangrijke slag te maken is voor de optimalisatie en na invoering het oplossen van knelpunten reserveren we ook voor 2023 een aantal uren voor de RUD om deze optimalisatie te kunnen vormgeven.

b. Samen op weg/Kadernota 2023 en 2024 en het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelstel.

In 2020 hebben de 12 opdrachtgevers/eigenaren besloten om de RUD door te ontwikkelen van sec uitvoeringsorganisatie naar een Technisch Adviserende Uitvoeringsdienst (TAU) te maken. Daartoe is begin 2021 het Programma 'Samen op weg' opgezet. Het doel van dit programma is te komen tot een RUD die - gezamenlijk met de deelnemers - werkt aan een gezonde en veilige leefomgeving in de regio Utrecht. De deelnemers vullen daartoe hun (collectieve) opdrachtgeverschap en eigenaarschap optimaal in. De RUD voert haar taken kosteneffectief uit in nauwe samenwerking met de deelnemers. En sluit daarbij aan op de letter en de geest van de Omgevingswet en wat de samenleving vraagt. In 2022 zijn er belangrijke stappen gezet in de doorontwikkeling van de RUD. Er ligt inmiddels een regionale Uitvoerings- en Handhavingstrategie voor alle overgedragen taken.

In samenspraak wordt bekeken welke acties nog openstaan en wordt een herziening van het programma voorzien. Dit in nadrukkelijke samenhang met het landelijke Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (verder: IBP-VTH). Dit programma is de uitwerking van het advies van de commissie Van Aartsen dat in 2021 is uitgebracht. Binnen het programma wordt op basis van 6 sporen (Robuustheid, Kennisinfrastructuur, Versterking strafrecht, Informatievoorziening VTH, Onafhankelijke uitvoering toezicht en handhaving en Monitoring kwaliteit milieutoezicht) gewerkt aan de versterking van het VTH-stelsel. RUD en ook provincie zijn aangehaakt op diverse sporen. Verwacht wordt dat dit programma richting geeft aan de doorontwikkeling van de RUD.

c. Intentieovereenkomst RUD en ODRU

De afgelopen jaren hebben de RUD en de ODRU op diverse terreinen samengewerkt: op inhoudelijke thema's, in de bedrijfsvoering en in de kennisontwikkeling. In 2022 is de intentieovereenkomst samenwerking tussen ODRU en RUD vastgesteld. Hiermee wordt invulling gegeven aan de wens van beide omgevingsdiensten en opdrachtgevers om via samenwerking kwantitatief en kwalitatief beter in te kunnen spelen op nieuwe maatschappelijke problemen, zoals energietransitie, zeer zorgwekkende stoffen, bovenregionale milieucriminaliteit, etc., en gezamenlijk te kunnen werken aan kennisopbouw, informatie-uitwisseling en kwaliteitsborging. Kortom, meer maatschappelijk effect tegen gelijke of lagere publieke kosten.

De intensievere samenwerking zal plaatsvinden op dienstenniveau via horizontale samenwerking, waarbij de ODRU en de RUD Utrecht over en weer diensten van elkaar inkopen. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen de Omgevingsdiensten en haar gemeentelijke eigenaren verandert hiermee niet.

5 Financiering

Het Uitvoeringsprogramma VTH wordt gedekt uit verschillende begrotingsposten (3.4.8 en 2.2.1). Er is onvoldoende dekking in de huidige begrotingsposten voor het Uitvoeringsprogramma VTH 2023.

Dit wordt veroorzaakt door enkele ontwikkelingen. Hieronder worden deze ontwikkelingen toegelicht.

CAO stijging

Zowel de RUD Utrecht alsook de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied hebben als gevolg van een stijging van de CAO hun uurtarieven verhoogd. Deze verhoging was in 2022 voorzien en meegenomen in de provinciale begroting 2023. Dit heeft geleid tot het opnemen van een post prijscompensatie van €300.000 in de provinciale begroting. Deze post is voldoende voor dekking van de aangekondigde verhoging van de uurtarieven.

Daarnaast is door de ODNZKG aangekondigd dat de reeds verwerkte tariefstijging niet toereikend is in verband met de CAO-stijging. In de eerste begrotingswijziging van ODNZKG van 2023 zal een aanpassing van het tarief worden opgenomen. Na besluitvorming zal dit uurtarief met terugwerkende kracht worden aangeboden. Dit betekent dat in de loop van 2023 ook de kosten van ODNZKG nog fors zullen stijgen. Eerste indicatie is dat dit tussen de €60.000 en €100.000 stijging zou kunnen betekenen voor de provincie Utrecht. We zullen deze kostenstijging meenemen in de Zomernota 2023 en Kaderbrief 2024.

Uitstel Omgevingswet

Eind 2022 zijn we wederom geconfronteerd met het uitstel van de Omgevingswet. Dit heeft een fors effect op de opdracht aan de RUD Utrecht. Immers, met de invoering van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag van deze bodemtaken van provincie naar gemeenten. In de provinciale begroting was reeds geanticipeerd op de afnemende opdracht en het budget verlaagd.

Door het uitstel blijft de provincie ook in 2023 het bevoegde gezag voor de Wet Bodembescherming. De opdracht voor de uitvoering blijft daarmee in 2023 gelijk aan 2022.

In de begroting 2023 van de RUD Utrecht was voorgesorteerd op de afname van de opdracht van de provincie en de toename van de opdracht voor bodemtaken door gemeenten. Op het moment van vaststellen van deze begroting was nog sprake van een invoeringsdatum van 1-1-2023.

De financiering van de RUD Utrecht bestaat uit betaling van een percentage van de vaste kosten op basis van percentage eigenaarschap en betaling van variabele kosten op basis van de omvang van de opdracht. Door het uitstel van de Omgevingswet veranderde er verschillende zaken:

- De totaalopdracht 2023 verandert niet. De omvang van de bodemtaken is gelijk van 2022
- De opdracht van gemeenten voor bodemtaken wordt kleiner dan begroot.
- Het percentage eigenaarschap van de provincie wordt groter doordat onze relatieve opdracht wederom >50% van het geheel aan opdracht is. Hierdoor stijgt ook onze vaste bijdrage.

Het uitstel van de Omgevingswet leidt daarmee tot een gelijkblijvende opdracht aan de RUD Utrecht voor wat betreft het aantal uren. (74.871 uren in 2022 en 74.871 uren in 2023). De kosten zijn echter wel hoger door het hogere uurtarief.

De opdracht aan ODNZKG is enigszins bijgesteld als gevolg van een aantal nieuwe bedrijven die onder het BRZO/RIE 4 regime vallen en de stijging van het uurtarief. De provincie is verplicht deze taken onder te brengen bij de ODNZKG.

Conclusie

In onderstaande tabellen is samengevat welke bedragen zijn opgenomen in de provinciale begroting en de wijzigingen van de RUD door tariefstijging en uitstel Omgevingswet en door tariefstijging ODNZKG.

Tabel 2: Overzicht begroting provincie

Hoofdstuk	Beschikbare budgetten begroting PU Cluster Opdrachtgeversunit	Budget lasten 2022	Budget lasten 2023	Budget lasten 2024	Budget lasten 2025
Hoofdstuk 2.2. Landelijk gebied	600045 TH groen regelgeving	€ 270.500	€ 270.500	€ 270.500	€ 270.500
Hoofdstuk 2.3. Bodem Water en Milieu	600057 VTH overige	€ 458.000	€ 458.000	€ 283.000	€ 249.000
Hoofdstuk 2.3. Bodem Water en Milieu	600058 Opdrachtgeverschap RUD BRZO	€ 8.611.000	€ 8.386.000	€ 8.160.000	€ 7.992.000
Hoofdstuk 2.3. Bodem Water en Milieu	Beschikbaar Cluster opdrachtgeversunit VTH	€ 9.339.500	€ 9.114.500	€ 8.713.500	€ 8.511.500

NB: naast opdrachtverlening RUD en ODNZKG worden uit deze posten ook andere taken van de opdrachtgeversunit betaald, zoals IPO taken, opstellen beleid, organisatie PSO etc.

Tabel 3: overzicht ontwikkeling kosten voor RUD Utrecht en ODNZKG

Kosten UVP RUD en ODNZKG	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Kosten UVP RUD 2022	4.832.000	97.000	4.929.000	3.231.153	8.160.153
Kosten ODNZKG 2022	-	-	-	-	953.518
Totaal 2022	4.832.000	97.000	4.929.000	3.231.153	9.113.671

1 ^e begrotingswijzigingen 2023	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Vermindering bodemtaken i.v.m. OW	-369.000	-	-369.000	-	-
Verhoging regionale en provinciale taken	-	28.000	28.000	-	-
Begrotingswijziging tarief	143.000	-	143.000	-	-
Totaal situatie begroting 2023 RUD	4.606.000	125.000	4.732.000	3.241.000	7.973.000
Kosten ODNZKG 2023	-	-	-	-	993.369

Voorziene begrotingswijziging 2023	Variabele kosten	Regionaal en provinciale kosten	Variabel + reg. En prov. Bijdrage	Vaste kosten	Totaal
Begrotingswijziging tarief RUD	176.000	-	176.000	59.000	235.000
Effect uitstel Omgevingswet RUD	392.000	-	392.000	157.000	549.000
Totaalkosten 2023 (RUD en ODNZKG)	568.000	-	568.000	216.000	9.750.369

Vervolgstappen

De benodigde verhoging van € 549.000, in verband met het uitstel van de Omgevingswet, wordt in de Zomernota 2023 betrokken en ter besluitvorming aan PS aangeboden. Voor de begroting 2024, 2025 en 2026 betekent dit eveneens een bijstelling, immers de afname van de opdracht bodemtaken verloopt in een trager tempo dan voorzien in de eerdere meerjarenraming. Dit zal meegenomen worden in de Kaderbrief 2024. Ook zullen de tariefstijgingen leiden tot een structurele kostenstijging voor de uitvoering van de VTH taken.

DEEL II – SPECIFIEK DEEL

6 Wet milieubeheer/Wabo/Omgevingswet

6.1 WABO

Beleid/doelen

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) heeft tot doel het beschermen van de fysieke leefomgeving. In de Wabo is de omgevingsvergunning geregeld. Dit is een geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte en milieu. De provincie is bevoegd gezag voor (majeure risico-) bedrijven die vallen onder de Richtlijn Industriële Emissies (RIE-bedrijven). Het gaat hierbij veelal om grotere industriële en afvalverwerkende bedrijven (in totaal ca. 60 stuks). Het toezicht vindt plaats op grond van verleende vergunningen, ontheffingen vanuit de Wabo, de Wet milieubeheer of het Activiteitenbesluit milieubeheer. Eind 2022 is de nieuwe Uniforme Uitvoerings- & Handavingsstrategie 2022-2023 (U&H- strategie) vastgesteld. Deze U&H- strategie wordt vastgesteld in alle 26 gemeenten en de provincie en biedt zo een gelijklopend kader voor uitvoering van VTH-taken die zijn belegd bij de drie uitvoeringsdiensten. Voor de provinciale taken, de 'thuis-taken', wordt het vigerende VTH-beleid geactualiseerd. Hier is in 2022 mee gestart en dit zal in 2023 worden vastgesteld.

Er wordt in het voorliggende uitvoeringsprogramma opgenomen welke activiteiten de RUD meeneemt in de vergunningverlening en het toezicht bij bedrijven om zo andere doelen te realiseren. Denk hierbij aan het opnemen van specifieke voorschriften in de vergunning ten aanzien van energie, ZZS of emissies naar de lucht.

Ook wordt gewerkt aan Informatie Gestuurde Handhaving en Ketenhandhaving. Hiertoe worden meer data geanalyseerd om zo te komen tot relevante (keten)projecten.

Naar verwachting zal per 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking treden. Dit heeft effecten op de procedures voor vergunningverlening, de werkprocessen en ook het toezicht. De afgelopen jaren is in regionaal verband hard gewerkt aan de voorbereiding op de Omgevingswet. Dit heeft o.a. geleid tot aanpassing van de PDC van de RUD, regionale samenwerkingsafspraken (Intentieovereenkomst Regionale Samenwerkingsafspraken) en aanpassing van werkprocessen. Dit is nog niet volledig afgerond. Het uitstel biedt de gelegenheid tot optimalisatie van werkprocessen en andere benodigde wijzigingen.

Energiebesparingsplicht

Energiebesparing is een wettelijke verplichting voor bedrijven en instellingen (inrichtingen) sinds de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer (Wm) in 1993 zijn intrede deed. In 2008 zijn de energievereisten concreter gemaakt in art. 2.15 van het Activiteitenbesluit milieubeheer waarin wordt weergegeven dat bedrijven die onder de Wm vallen verplicht zijn alle energiebesparende maatregelen te treffen die zich binnen 5 jaar terugverdienen. Dit geldt voor inrichtingen met een energieverbruik van minimaal 50.000 kWh elektriciteit per jaar of 25.000 m³ gas per jaar. Sinds 2017 zijn landelijk VTH-taken opgepakt en worden energiecontroles uitgevoerd op basis van Erkende Maatregelen Lijsten (EML) die voor 19 branches zijn opgesteld.

In 2023 wordt de wetgeving op een aantal punten gewijzigd. Zo wordt de energiebesparingsplicht ingebed in de Omgevingswet. De regels staan dan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en in de omgevingsvergunning. Vergunningplichtige en ETS-bedrijven komen onder de algemene regel, energiebesparingsplicht wordt verbreed naar maatregelen voor verduurzaming van het energiegebruik en het toezicht op de verplichting wordt bij één partij (Omgevingsdienst) belegd. De overgang en inbedding van de nieuwe regelgeving zal de nodige inspanning en urenbesteding met zich meebrengen bij omgevingsdiensten.

De afgelopen jaren zijn bedrijven die vallen onder bevoegd gezag van de Provincie gecontroleerd door de omgevingsdiensten. Niet alle bedrijven konden tot nu toe gecontroleerd worden omdat voor hen een uitzondering

gold of omdat er geen actuele energievoorschriften waren opgenomen in de omgevingsvergunning. Provincie Utrecht wil dat alle bedrijven die energiebesparingsplicht hebben uiterlijk in de tweede helft van 2024 minimaal een keer gecontroleerd zijn op basis van de EML en vervolgens in een cyclus van 4 jaar worden meegenomen. De omgevingsdiensten dienen halfjaarlijks te rapporteren over de voortgang van de energiecontroles.

Informatieplicht Energiebesparing

Sinds 2019 geldt de Informatieplicht energiebesparing voor bedrijven die vallen onder de energiebesparingsplicht. De verplichting betekent dat inrichtingen die hieronder vallen elke 4 jaar moeten rapporteren aan het bevoegd gezag. In 2023 gaat de volgende ronde in. In deze ronde vervalt de uitzonderingspositie van glastuinbouw, IPCC en ETS-bedrijven. Het is daarmee de verwachting dat alle bedrijven die onder provinciaal bevoegd gezag vallen moeten voldoen aan de informatieplicht. Voor de meeste inrichtingen zal gelden dat ze uiterlijk 1 juli gerapporteerd moeten hebben, maar voor bedrijven met een onderzoeks- of auditplicht geldt dat de rapportage uiterlijk 1 december moet zijn ingeleverd via het e-loket van de rijksoverheid. Het is de bedoeling dat RUD Utrecht gemandateerd wordt om de rapportages van bedrijven vallend onder bevoegd gezag van Provincie Utrecht in te zien en hierop te handhaven.

Specifiek 2023

Ten opzichte van de opdracht 2022 is er geen sprake van substantiële wijziging van de opdracht. Wel zal het aantal provinciale bedrijven mogelijk licht wijzigen als gevolg van de Omgevingswet. Het aantal uren is in overeenstemming gebracht met de in 2023 werkelijk verwachte werkelijke vraag vanuit de markt.

De wijze van verkrijgen van advisering op de bouwactiviteiten in de vergunningverlening gaat in 2023 wijzigen. Met het oog op de Omgevingswet en de nieuwe regionale samenwerkingsafspraken is gekozen om te komen tot een verbetering van de advisering op deze bouwtaken. De ODRU zal voor de provinciale bedrijven de advisering voor bouw gaan verzorgen. In 2023 worden de afspraken hierover nader vastgelegd.

Het actualisatieprogramma vergunningen is in 2022 opgesteld op basis van een inventarisatie bij de provinciale inrichtingen op basis van de nieuwe ontwikkelingen (afval, Schone Lucht Akkoord³, energie, ZS etc). Doel is te komen tot een meerjarige raming om de actualiteit van de vergunningen op orde te brengen. De uitvoering van dit actualisatieprogramma start in 2023.

Om ZS in beeld te krijgen wordt aangesloten bij de vervolgstappen van het IPO. Voor de afvalbedrijven wordt in 2023 een programmaplan uitgewerkt. Provincie Utrecht heeft aangeboden om een pilot uit te voeren voor ZS bij afvalbedrijven. Hoe deze pilot eruit komt te zien is op dit moment nog niet bekend.

Jaarlijks wordt ook gewerkt aan het ketentoezicht middels informatie gestuurd handhaven (uniform risicogericht werken, data-analyse, signalering en versterken informatiepositie). In 2023 wordt nadrukkelijk samen met gemeenten gekeken naar samenwerkingskansen. RUD Utrecht werkt aan een goede samenwerking met andere handhavingpartners om zodoende op basis van beschikbare informatie de inzet van toezicht effectief te kunnen sturen.

Eind 2022 is gestart met de nieuwe klachtenanalysetool. Afspraak is voor de klachtafhandeling actief verder te werken aan een verdere professionalisering van de afhandeling, registratie en analyse.

In 2023 worden alle provinciale inrichtingen integraal gecontroleerd. Tijdens de controles is specifiek aandacht voor de energievoorschriften. Voor de zogenoemde aandachtsdossiers wordt een specifieke aanpak uitgewerkt, zo nodig in samenwerking met andere partners. In 2022 is hiervoor ervaring opgedaan met de casemanager. Dit heeft een positieve uitwerking op de aandachtsdossiers en zal ook in 2023 een vervolg krijgen.

³ Zie ook hoofdstuk 11.3 Lucht voor de activiteiten vanuit het Schone Lucht Akkoord en de regionale uitvoeringsagenda Gezonde Lucht.

Tabel 4: opdrachtomschrijving WABO, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Opstarten pilot ZZS bij provinciale afvalbedrijven.	ntb	RUD in afstemming met provincie/IPO
Actualisatieprogramma vergunningen (meerjarig) vaststellen en uitvoeren, binnen DVO	Q1	RUD
Opleveren analysetool klachten, binnen DVO	Q1	RUD
Voorbereiding Omgevingswet o.b.v. actielijst In afstemming tussen RUD en provincie zal een activiteitenlijst ter voorbereiding op de Omgevingswet worden opgesteld op basis waarvan de beschikbare uren (1190 uur) worden ingezet.	Q1 en Q2	RUD/provincie
Procesafspraken en organisatie bouwadvisering ODRU, binnen DVO	Q2	Provincie/RUD/ODRU

Tabel 4A: opdrachtomschrijving WABO, structurele taken voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Aanpak complexe dossiers. Projectplan per dossier Betreft afronding Van de Groep, RWZI Utrecht, OI Leerdam e.a., Royal Bel Leerdammer, De Heus	Doorlopend	RUD
Integrale controles provinciale inrichtingen	Doorlopend	RUD
Administratieve controles (EED, MJA, PRTR, afvalstromen) inclusief energiebesparingsrapportages	Doorlopend	RUD
Controle op energiebesparingsplicht	Doorlopend	RUD
Gebiedscontroles transport	Doorlopend	RUD
Afhandeling meldingen ongewone voorvallen en klachten	Doorlopend	RUD
Afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen (intrekkingsbesluiten, (milieu-neutrale) veranderingsvergunning, oprichtings- en revisievergunning,	Doorlopend	RUD
Actualisatie vergunningen, Op basis van vastgestelde actualisatieprogramma	Doorlopend	RUD
Ketentoezicht/ Informatie Gestuurde Handhaving (IGH)	Plan van aanpak Q1/doorlopend uitvoering	RUD

Tabel 4C: totaaluren opdracht WABO 2023

Jaar	2022	2023
Totaaluren DVO	9624 + 250	9624 +250
Voor plan van aanpak ketentoezicht/IGH 250 uren		

6.2 Brzo en RIE4

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG)

Deze omgevingsdienst in Zaandam voert voor de provincie Utrecht uitsluitend taken uit op basis van de Wabo en het Besluit Risico's Zware Ongevallen (Brzo 2015) voor zogeheten RIE-4 bedrijven (Europese IPPC richtlijn) en Brzo-bedrijven. Het toezicht op de naleving van het Brzo wordt in interdisciplinair verband uitgevoerd samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Veiligheidsregio Utrecht.

Door opnieuw uitstel van de Omgevingswet tot minimaal juli 2023 is de Uitvoeringsovereenkomst (UVO) van 2023 wederom een actualisatie van de meerjarige UVO 2017-2020. Als later in 2023 blijkt dat de Omgevingswet inderdaad op 1 juli 2023 in werking treedt volgt een addendum op de UVO om de wijzigingen rondom de Omgevingswet vastleggen.

Het jaar 2023 zal dan worden gebruikt om de strategisch inhoudelijke prioriteiten te evalueren om vanaf 2024 een nieuwe vierjarige Uitvoeringsovereenkomst vast te stellen.

Specifiek 2023

In 2022 zijn de werkzaamheden van Van Appeldoorn gestaakt, er zijn andere bedrijven gevestigd op dat terrein en dat valt niet meer onder de bevoegdheid van de provincie Utrecht. Er zijn drie nieuwe bedrijven, Hysolar, H2U en Micros. Glasfabriek in Leerdam valt onder provinciaal bevoegd gezag. Er wordt onderzocht of de behandeling (weer) bij ODNZKG gaat vallen vanwege de keuze voor andere verwarmingstechnieken dan aardgas.

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken draagt de OD NZKG bij aan het beleidsdoel "een gezond leefklimaat". De OD NZKG deelt deze taken op in enerzijds vergunningverlening & regulering en anderzijds toezicht & handhaving. De volledige uitvoeringsovereenkomst (UVO 2023) is opgenomen in de bijlage.

De inzet op de samenwerking op de dossiers voor Energiebesparing, ZZS, Circulaire Economie en Waterstofeconomie worden verder opgevoerd.

Tabel 5 Benodigde uren en financiële middelen ODNZKG 2023 - Bouw

Taken	Uren 2023	Bedrag 2023 in €
Bouw output	224	23.951
Bouw regie	646	69.092
Bouw Materieel taakgebonden budgetten	-	7.000
Bouw totaal	870	100.043

Tabel 5A Benodigde uren en financiële middelen ODNZKG 2023 – Milieu/BRZO

Taken	Uren 2023	Bedrag 2023 in €
Milieu / Brzo VTH regie	4.980	532.960
Milieu / Brzo Brzo regie	1.549	165.774
Milieu / Brzo Milieuvadvis	477	51.049
Milieu / Brzo totaal	7.006	749.782

Tabel 5A Benodigde uren en financiële middelen ODNZKG 2023 – Randvoorwaardelijk en totaal

Taken	Uren 2023	Bedrag 2023 in €
Randvoorwaardelijk Kern	954	102.075
Randvoorwaardelijk programma overstijgend	390	41.738
Randvoorwaardelijk totaal	1.344	143.813
Totaal Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	9.219	993.639

6.3 Externe veiligheid

Doel/beleid

Het opslaan, verwerken of vervoeren van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee voor de omgeving. Bij een omgevingsvergunning milieu of een ruimtelijk besluit in de omgeving van een activiteit met gevaarlijke stoffen, of waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, moet het bevoegd gezag rekening houden met deze risico's. De norm- en richtwaarden voor de omgevingsrisico's zijn o.a. opgenomen in de AMvB's Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Daarnaast is hierin vastgelegd welke aspecten dienen te worden afgewogen om een verantwoord besluit te nemen vanuit het oogpunt van externe veiligheid. Voorheen werden de taken vanuit het provinciale project Provinciaal Uitvoeringsproject Externe Veiligheid (PUEV) betaald. Per 2021 zijn de taken voor externe veiligheid opgenomen in de DVO.

De RUD voert de volgende taken uit:

- Advies op het milieuaspect externe veiligheid op verzoek.
 - Er wordt advies gegeven met als doel het beschermen van het leefmilieu, de gezondheid van inwoners en de omgeving veiligstellen en tegelijkertijd initiatieven mogelijk maken.
 - Bijvoorbeeld bij ruimtelijke ordening is externe veiligheid een wettelijk verplicht onderdeel.
- Het schrijven van een EV-paragraaf voor het RO-besluit (in overleg met de opdrachtgever).
- De RUD beschikt over de benodigde kennis en vaardigheden om risicoberekeningen te maken en beoordelen.

Specifiek 2023

Met de komst van de Omgevingswet wordt het beleid met betrekking tot externe veiligheid (deels) herzien.

Belangrijke wijzigingen zijn:

- Het Register Externe Veiligheid gaat het RRGs vervangen en moet vanuit het zaakdossier kunnen worden gevuld. In het REV komen ook activiteiten te staan die tot dusver nog niet vielen onder het RRGs.
- Zeer kwetsbare gebouwen moeten in beeld worden gebracht i.s.m. de gemeenten en de Veiligheidsregio. Voor zeer kwetsbare gebouwen gelden verscherpte veiligheidseisen.
- Aandachtsgebieden voor brand, explosie en toxische stoffen moeten worden vastgesteld. Vervolgens moet afgewogen worden of in het omgevingsplan in een aandachtsgebied een voorschriftengebied wordt vastgesteld.

Tabel 6: opdrachtomschrijving Externe Veiligheid, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Register Externe Veiligheid (REV) vullen voor provinciale bedrijven	Doorlopend	RUD
Vaststellen aandachtsgebieden voor brand, explosie en toxische stoffen	Doorlopend	Provincie/gemeenten

Tabel 6A: opdrachtomschrijving Externe Veiligheid, structureel in 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering Externe veiligheid	Doorlopend	RUD

Tabel 6B: Totaaluren opdracht Externe Veiligheid

Jaar	2022	2023
Totaaluren	150	150

6.4 Vuurwerkbesluit

Beleid/Doelen

Het Vuurwerkbesluit stelt eisen en regels aan een verantwoorde omgang met en opslag van vuurwerk. Er is onderscheid tussen consumenten- en professioneel vuurwerk. Vergunningverlening voor opslag van vuurwerk valt onder de reguliere taak in het kader van de Wet milieubeheer. Het Vuurwerkbesluit stelt specifieke eisen aan de vergunning voor de inrichting. Ook stelt het Vuurwerkbesluit strenge veiligheidseisen aan het afsteken van professioneel vuurwerk. De taak wordt ingevuld via het verstrekken van vergunningen, het beoordelen van meldingen en toezicht en handhaving op ontbranden. Er wordt gebruik gemaakt van een landelijke Handreiking Vuurwerk en Natuur, die wordt gebruikt bij het beoordelen van aanvragen en meldingen van vuurwerkevenementen.

Interprovinciaal wordt er ook gewerkt aan criteria hoe om te gaan met vuurwerkaanvragen in periodes van grote droogte en wordt er gezocht naar een effectievere manier van afvoer van in beslag genomen illegaal vuurwerk.

Specifiek 2023

Naast het afhandelen van meldingen en toestemmingen, worden zo mogelijk alle vuurwerkevenementen gecontroleerd. Ervaringen laten zien dat er sprake is van minder vuurwerkevenementen dan in het verleden. Derhalve is het aantal uren naar beneden bijgesteld.

Er is één provinciaal bedrijf dat beschikt over opslag van vuurwerk. Dit bedrijf wordt jaarlijks gecontroleerd.

Ten aanzien van de juridische kaders is het in 2023 nodig dat er een omissie in het vuurwerkbesluit wordt opgelost. De provincie en de RUD zullen dit via de IPO voorleggen aan het Ministerie IenW.

Tabel 7: opdrachtomschrijving vuurwerkbesluit, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Afhandeling meldingen en ontbrandingstoestemmingen	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving vuurwerkevenementen	Doorlopend	RUD

Tabel 7A: totaaluren opdracht vuurwerkbesluit

Jaar	2022	2023
Totaaluren	3115	2615

7 Bodem, Water en Ontgrondingen

In het coalitieakkoord van het huidige kabinet is benoemd dat bodem en water sturend moeten zijn bij ruimtelijke plannen. Het Rijk bereidt hiervoor richtinggevende uitspraken voor die zij eind november 2022 kenbaar maken. De exacte uitspraken kennen we nu nog niet, wel weten we dat ze impact hebben op de werkwijze en samenwerking van de provincie, gemeenten en omgevingsdiensten. Kernwoorden zijn: herzien grondwateronttrekkingenbeleid, regie op de ondergrond, versterken toezicht en handhaving. De onderdelen komen in een nog op te stellen *regionaal bodem- en ondergrondprogramma*. Na het verschijnen van de uitspraken, zullen we gezamenlijk onderzoeken wat de impact precies is. De provincie onderzoekt of de begeleidingsgroep (zie hieronder), waarin alle partners in vertegenwoordigd zijn, hierin een rol kan spelen.

Regionaal bodem- en ondergrondprogramma

In 2023 start de provincie met een verkenning voor het opstellen van een regionaal bodem- en ondergrondprogramma. De exacte onderdelen zijn nog niet gedefinieerd. De benodigde uren zullen in eerste instantie ten laste van de technische (beleids)advisering gaan. Op het moment dat de projectomvang bekend is, maken we aanvullende afspraken.

7.1 Bodem

Beleid/doelen

De provincie stelt zich voor nu en in de toekomst een zorgvuldig, veilig en duurzaam gebruik van de ondergrond (bodem, grondwater en diepe ondergrond) ten doel. In dit kader is het belangrijk om ernstige en nieuwe verontreinigingen in de bodem te beperken en zoveel mogelijk ongedaan te laten maken. Daarnaast is handhaving gericht op naleving van voorschriften, zoals opgenomen in beschikkingen, en het tegengaan van mogelijke illegale handelingen. De Wet bodembescherming biedt het bevoegd gezag ook de mogelijkheid om een onderzoek af te dwingen om te bepalen of er sprake is van een spoedlocatie.

Als de Omgevingswet daadwerkelijk in werking treedt op 1 juli 2023 verschuift op dat moment met deze wet een belangrijk deel van het bevoegd gezag voor de bodemtaken naar de gemeenten. In voorgaande jaren is naast de reguliere uitvoering verder gewerkt aan de warme overdracht naar de gemeenten en is ingezet op de samenwerking tussen provincie, RUD, ODRU en de gemeenten binnen het project warme overdracht alsmede het project Taken en Rollen.

Samenwerking

De samenwerking tussen de verschillende partijen, zijnde de provincie, RUD, ODRU, de gemeenten en de waterschappen, heeft op verschillende manieren vorm gekregen:

- Samenwerking via de overlegstructuur die hiervoor is opgesteld binnen de Warme Overdracht (Begeleidingsgroep Bodem en het Bodem in Omgevingswet (BIO));
- Het maken van samenwerkingsafspraken binnen de regio, uiteindelijk zijn de afspraken die zijn gemaakt voor bodem in de Intentieovereenkomst Regionale Samenwerkingsafspraken terechtgekomen;
- Het opstellen van een samenwerkingsarrangement tussen de RUD en de ODRU. Het streven zal zijn om per 1 januari 2023 (ondanks het uitstel van de Omgevingswet) wel een DVO tussen de Omgevingsdiensten te hebben;
- Samenwerking op inhoud in de vorm van bijeenkomsten tussen vergunningverleners en handhavers waarbij casuïstiek is/wordt behandeld.

Binnen het project Taken en Rollen wordt de samenwerking ook in 2023 verder vormgegeven.

Specifiek 2023

Warme overdracht

Over de verschuiving van bodemtaken naar gemeenten bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zijn zowel met de provincie als met de gemeenten afspraken gemaakt. Dit betreft zowel samenwerkingsafspraken alsmede afspraken over de inrichting van de DVO en de uitvoeringsplannen voor 2023 (ervan uitgaande dat de Omgevingswet in werking zou treden) en welke capaciteit hiervoor nodig is.

Rond de zomer van 2022 hebben de laatste gesprekken met gemeenten plaatsgevonden. Het resultaat is dat gemeenten de bodemtaken van de provincie over kunnen nemen. Er is voldoende duidelijkheid omtrent informatie, taakuitvoering en samenwerkingsafspraken. Voor de provincie is de warme overdracht daarmee afgerond, al is de officiële overdracht van bevoegdheden natuurlijk pas bij het inwerkingtreden van de Omgevingswet.

Er is nog een aantal resttaken (o.a. evaluatie, overdracht documenten) maar die worden deels nog in 2022 afgerond.

In 2023 blijft de bestaande overlegstructuur in elk geval tot de komst van de Omgevingswet overeind gehouden. Denk hierbij o.a. aan de Begeleidingsgroep bodem, het BiO-overleg, Stuurgroep Financiën, et cetera. Daarnaast zal in 2023 verder invulling gegeven worden aan het kennisnetwerk. Deze taken worden in 2023 verder opgepakt onder het project Taken en Rollen.

Taken en Rollen

Binnen de pijler Taken en Rollen wordt gewerkt om gedeeld inzicht te krijgen in de toekomstige rol van de gemeenten, waterschappen en provincie om met de benodigde beschikbare informatie, afspraken en middelen de bodemtaken straks goed uit te kunnen voeren.

In 2022 zijn hiervoor o.a. de volgende activiteiten uitgevoerd welke in 2023 nog opvolging krijgen:

- Opstellen van een samenwerkingsarrangement tussen de RUD en de ODRU.
Er heeft al een aantal bijeenkomsten plaatsgevonden. Onderwerpen zijn o.a. de uitvraag, tariefstelling en financiële aspecten en datgene wat nodig is om de samenwerking goed vorm te geven (de hoe-vraag).
- Intensivering van de samenwerking tussen de vergunningverlening en handhaving.
Er hebben al diverse bijeenkomsten voor handhaving en vergunningverlening plaatsgevonden over kennismaking en samenwerking. Er zal nog een bijeenkomst worden gepland voor vergunningverleners bodem in het eerste kwartaal van 2023
- Er wordt een follow up opgegeven aan de implementatieplannen voor de ODRU en enkele RUD-gemeenten die door RHDHV zijn opgesteld. Er is een werkgroep samengesteld. De RUD en de ODRU nemen hieraan deel. Ook begeleiden de ODRU en de RUD de gemeenten die zijn aangesloten bij dit initiatief.

Binnen de pijler taken en rollen van de warme overdracht zal met name nog worden ingezet op de samenwerking tussen de omgevingsdiensten en ondersteuning van de gemeenten bij de implementatie van de bodemtaken.

Niet alle taken zullen in 2022 afgerond zijn. Daarnaast wordt een aantal taken vanuit het project warme overdracht verder in 2023 voortgezet onder het project Taken en Rollen. Er ligt een aanvullende opdracht welke doorloopt in 2023. Dit zal, gezien de aanvullende taken die onder dit project komen te vallen, niet voldoende zijn voor de RUD en de ODRU om alle inzet die nodig is te dekken. Dit wordt gemonitord en zal leiden tot een aanvullende opdracht voor de 2 helft van het jaar 2023.

Bodeminformatie

Een van de pijlers van de warme overdracht is bodeminformatie, immers bij de overdracht van taken hoort ook de overdracht van de data. Voor het jaar 2023 is een uitgebreid projectplan geschreven. Er wordt onderscheid

gemaakt in een korte, middellange en lange termijnvisie. In 2023 zal met name ingezet worden op de acties die op de korte termijn noodzakelijk zijn.

Korte termijn:

De werkzaamheden zijn gericht op het faciliteren van de overdracht van bodemtaken naar de 26 Utrechtse gemeenten onder de Omgevingswet. Doel: met ingang van de Omgevingswet is alle bodeminformatie Wbb bronhouder provincie Utrecht digitaal toegankelijk voor provincie, omgevingsdiensten en gemeenten. De Wbb bodeminformatie voldoet aan een minimaal kwaliteitsniveau (contouren, vervolg status locatie, asbest status locatie, juridisch). Hiermee kan de RUD op basis van het bestaande RUD-bodemloketproces als basis de gemeenten goed faciliteren in de samenwerking onder de Omgevingswet.

Middellange termijn:

Bij de start van de Omgevingswet is alle bodeminformatie via het bodemloket van de RUD digitaal opvraagbaar, zodat gemeenten binnen een dag de benodigde informatie kunnen ontvangen. Op de middellange termijn is het streven om de informatie in het bodeminformatiesysteem in combinatie met rapporten en besluiten op kaart te ontsluiten. Doel hiervan is om alle betrokkenen rechtstreeks toegang te geven tot dezelfde beschikbare bodeminformatie waarmee efficiency en kostenreductie wordt bereikt. Om digitale ontsluiting mogelijk te maken, wordt nu reeds gewerkt aan de eerste versie van een uniform invoerprotocol en uniforme werkwijzen. Daarnaast zijn pilotvoorbeelden uitgewerkt als mogelijke vormen van digitale ontsluiting van bodeminformatie om de samenwerking tussen betrokkenen te ondersteunen.

Lange termijn:

Landelijk is de wens geuit om bodeminformatie op te laten nemen in de Basis Registratie Ondergrond (BRO). Dit proces zal voor 2029 worden uitgevoerd. Hiervoor worden de landelijke ontwikkelingen gevolgd en beïnvloed en de inzichten worden meegenomen in de huidige werkzaamheden. Er zijn landelijk nog geen standaarden beschikbaar. Wel is recentelijk duidelijk dat de financiering hiervoor inmiddels landelijk is geregeld en dat de uitwisseling van bodeminformatie via de bodeminformatiesystemen zal gaan verlopen. Uitwisseling vanuit één gezamenlijk bodeminformatiesysteem zal ook hierbij naar verwachting efficiency voordelen kunnen opleveren in beheer en onderhoud.

Spoedlocaties

- Voor de resterende spoedlocaties in de provincie Utrecht (minus gemeenten Amersfoort en Utrecht) wordt zo spoedig mogelijk een beschikking ernst en spoed ex artikel 37 Wbb vastgesteld of is een brief verstuurd waarin is aangegeven dat de spoedlocatie afvalt van de spoedlocatielijst indien in voldoende mate is aangetoond dat er geen sprake is van onaanvaardbare risico's;
- Voor alle spoedlocaties in de plan- of uitvoeringsfase worden de termijnen gehandhaafd en worden ingediende meldingen binnen de termijn afgehandeld.
- Als er een nieuwe spoedlocaties zich voordoet komt deze op de lijst en wordt de voortgang gemonitord.

Voor 2023 wordt 1.750 uur geraamd voor de inzet. Dit wordt als aanvullende opdracht opgenomen.

Diffuus Lood

Het project bestaat uit het laten onderzoeken van tuinen in het toemaakdegebied binnen gemeente De Ronde Venen van door de gemeente opgegeven adressen. Onderzoek en maatregelen worden betaald uit subsidies van PU en van SPUK. Het project loopt tot eind 2025.

Voor het Projectbureau (PB) heeft de provincie de RUD om medewerking gevraagd voor het invullen van Omgevingsmanagement en Technisch management met ondersteunende taken op het gebied van communicatie, jurist en dataverwerking. Binnen het PB wordt samengewerkt met de provincie, gemeente De Ronde Venen en de ODRU met als doel om de eventuele risico's op contact met loodverontreiniging binnen toemaakdegebied op plaatsen waar kinderen van 0 – 6 jaar kunnen spelen, te onderzoeken en daar waar nodig eventueel maatregelen te treffen.

Per kalenderjaar (2023) wordt er een plan van aanpak en een offerte opgesteld, waarin ook de inzet vanuit de ODRU in de RUD offerte is meegenomen.

Tabel 8: opdrachtomschrijving bodem, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Afronding warme overdracht	2023	Provincie
Project Bodeminformatie	Meerjaren	n.t.b.
Project Spoedlocaties	Doorlopend	RUD
Project Diffuus Lood	Meerjaren	n.t.b.
Project Taken en Rollen	2023	PU/RUD/ODRU

Tabel 8A: opdrachtomschrijving bodem, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische (beleids)advisering	Doorlopend	RUD
Vergunningverlening <ul style="list-style-type: none"> - Meldingen - Beschikkingen 	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving <ul style="list-style-type: none"> - Toezicht - Handhaving 	Doorlopend	RUD
Data en digitale ondersteuning	Doorlopend	RUD
Informatie Gestuurd Handhaven (IGH)	Doorlopend	RUD
Complexe zaken	Doorlopend	RUD

Tabel 8B: totaaluren opdracht bodem

Jaar	2022	2023
Totaal uren structurele taken Noot IGH: 700 uren waarvan 450 voor bodem Noot totaaluren: 16.988=16538 + 450	16.638	16.988
Incidentele uren Noot uren voor projecten Bodeminformatie, Diffuus Lood, Taken en Rollen: deze zijn nader te bepalen. Noot taken specifiek voor 2023: betreft aan aanvullende opdrachten buiten DVO. Hiervoor wordt een aparte urenraming opgesteld	2.400+PM	1.750 (rest nader te bepalen)

7.2 Waterwet

Beleid/doelen

De provincie geeft op basis van de Waterwet uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk verantwoordelijk voor grondwateronttrekkingen voor open bodemenergiesystemen, drinkwatervoorzieningen en industriële doeleinden (onttrekkingen >150.000 m³ per jaar). Vergunningverlening en toezicht/handhaving van bodemenergiesystemen (ook wel warmte-/koudeopslagsystemen (WKO-systemen)) worden ingezet om kansen voor initiatiefnemers van duurzame bodemenergie te maximaliseren, bodembelangen integraal af te wegen en te sturen op doelmatig gebruik van de ondergrond en de efficiënte werking van WKO-systemen. Ook is de provincie verantwoordelijk voor het voorkomen en ongedaan maken van illegale onttrekkingen (en infiltraties). De jaarlijks onttrokken hoeveelheden en de verdeling over de provincie worden geregistreerd en gecommuniceerd met de provincie. Op basis van de onttrokken jaarhoeveelheden int de provincie grondwaterheffingen.

Specifiek2023

Bodemenergie

In 2023 blijft de RUD namens de provincie proactief meedenken en adviseren op het vlak van bodemenergie (interferentiegebieden, bodemenergieplannen en gebiedsgericht grondwaterbeheer). Deze taak vergt steeds meer uren. Ruimte in de bodem maken voor nieuwe WKO-initiatieven (door te hoge vergunde waterhoeveelheden van bestaande vergunningen bij te stellen), levert effect op.

Met onderstaande activiteiten wordt in 2023 inhoud gegeven aan de doelstellingen:

- Proactief meedenken en adviseren bij initiatieven voor interferentiegebieden/masterplannen/Gebiedsgericht Grondwater Beheer (GGB) met als doel de beschikbare ondergrondse ruimte voor bodemenergie zo goed als mogelijk te benutten; blijft in 2023
- Praktijkonderzoek WKO 2^e watervoerende pakket gemeente Utrecht: in 2023 vergunningaanvraag, daarnaast bredere inbreng expertise VTH
- Bijdrage leveren aan onderzoeksprojecten bodemenergie; de uren voor beleidsondersteuning worden mede daarom iets opgeschaald;
- Doorgaan met intrekken van vergunningen die in de afgelopen 3 jaar niet in gebruik genomen zijn;
- Contact blijven opnemen met vergunninghouders van WKO-systemen die structureel minder dan 50% van de jaarlijks vergunde waterhoeveelheid verpompen om te kijken waar vergunningen verkleind kunnen worden om zo ook ondergronds ruimte vrij te maken voor nieuwe bodemenergie-initiatieven; loopt door in 2023; langdurig project

In 2023 wordt gestart met de pilot “Toezicht op afstand”. In deze pilot worden vergunninghouders met goed presterende bodemenergiesystemen beloond door zelf de fysieke controle uit te voeren. Dat doen zij aan de hand van een door de RUD opgestelde checklist en het maken van foto's. Dit wordt naar de RUD opgestuurd en gecontroleerd. Met deze werkwijze wordt de toezichtdruk verlaagd voor de vergunninghouder en wordt de tijd van de toezichthouder efficiënter ingezet.

In 2023 zal ook de reeds bestaande applicatie WIS verder worden ontwikkeld. Met dit systeem is het zeer eenvoudig om een goed beeld te hebben per vergund bodemenergiesysteem, maar ook een beter overzicht te hebben van de (onderlinge) invloeden van meerdere systemen in een gebied. Het gaat om het zichtbaar maken van onderlinge interferentie, maar ook - in een later stadium - de cumulatieve effecten van de systemen in een gebied.

De uren voor fysieke- en administratieve controles zijn (nog) gebaseerd op de aannahme van ongeveer 160 vergunde systemen. Dit aantal is echter gestegen naar ongeveer 200. Daarom zijn de uren in 2022 opgehoogd.⁴

Overige onttrekkingen en algemeen

De RUD draagt bij aan de waarborging van de toekomstige drinkwatervoorziening, o.a. door terugdringing van het aantal vergunningen dat uit de termijn loopt, tot minder dan 10%.

Met onderstaande activiteiten wordt in 2023 inhoud gegeven aan de doelstellingen:

- BRO: verbeteringslag actueel maken, Afspraak is 2 jaar.
- Meedenken bij de ontwikkelingen op het gebied van de Omgevingswet;
- Deelname aan één of meerdere projecten uit met Vitens om de drinkwatervoorziening tot 2040 (en verder) te garanderen;
- Door meer de proceduretijd te bewaken, ervoor zorgen dat meer vergunningen binnen de termijn worden beslist;

⁴ In 2023 zijn incidenteel extra uren beschikbaar. Verwacht wordt dat structureel meer uren nodig zijn. Dit wordt meegenomen in de meerjarenraming.

- Input in de uitwerking van de richting gevende uitspraken ten aanzien van water en bodemsturend (zie ook paragraaf 7.1).

Er staat een complexe aanvraag op het programma (nieuwe drinkwaterwinning Schalkwijk) waar rekening mee moet worden gehouden in de planning.

Het project Waterbesparing blijkt een stroperig proces te zijn met de betrokken vergunninghouders. In 2022 is het wel gelukt om in goed gesprek te komen met de betrokken partijen en de verwachting is dat in 2023 daadwerkelijk beeld komt in eventuele besparingen. Er moet echter wel rekening mee worden gehouden dat de te behalen winst vermoedelijk beperkt zal zijn. Het is erg lastig in de huidige tijd om betrokken partijen investeringen te laten doen op dit onderdeel.

Tabel 9: opdrachtomschrijving waterwet, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Praktijkonderzoek WKO gemeente Utrecht	Doorlopend, loopt door na 2023	RUD
Actualisatie verbeteringslag BRO	2023	RUD
Bijdrage leveren ontwikkelingen Omgevingswet		RUD
Adviseren uitspraken water- en bodemsturend	Doorlopend	RUD
Start pilot 'Toezicht op afstand'	Q1	RUD
Verdere ontwikkeling WIS-applicatie	2023	RUD
Voorbereiding/vooroverleg MER-fase Schalkwijk	Doorlopend	RUD
Project Waterbesparing	2023	RUD

Tabel 9A: opdrachtomschrijving waterwet, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische advisering	Doorlopend	RUD
Vergunningverlening	Doorlopend	RUD
Informatieverstrekking	Doorlopend	RUD
Toezicht	Doorlopend	RUD

Tabel 9B: totaaluren waterwet

Jaar	2022	2023
Totaaluren	3719	4959

7.3 Ontgrondingen

Beleid/doelen

De uitvoering van de Ontgrondingenwet is gericht op het toetsen van alle belangen die voortvloeien uit een ontgraving/afgraving (voor zover niet primair binnen andere wetgeving geborgd). De Ontgrondingenverordening van de provincie Utrecht (2012⁵) bevat nadere regels welke situaties/functies onder welke voorwaarden zijn vrijgesteld van de vergunningplicht.

⁵ Opgenomen in de interim Omgevingsverordening 2021

Specifiek 2023

De prioriteit ligt bij grote ontgrondingen (> 500.000 m³) en complexe projecten. Daarnaast worden illegale ontgrondingen aangepakt. De meest geconstateerde overtredingen zijn administratieve overtredingen. De afgelopen jaren is extra inzet gepleegd op het doen van die meldingen door surveillance, preventie en voorlichting.

Vanwege aanhoudend minder benodigde inzet bij ontgrondingen zullen in 2023 de uren incidenteel worden verminderd op de onderstaande DVO-producten. Deze uren kunnen op andere onderdelen worden ingezet. Afhankelijk van de economische en maatschappelijke ontwikkelingen kan eind 2023 worden gekeken of een structurele verlaging bij dit onderdeel mogelijk is.

Tabel 10: opdrachtomschrijving ontgrondingen, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Noot: na een jaar kijken of structureel minder uren ingezet kan worden		
Toezicht grote ontgrondingen	Doorlopend	RUD

Tabel 10A: opdrachtomschrijving ontgrondingen, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Noot: na een jaar kijken of structureel minder uren ingezet kan worden		
Technische advisering	Doorlopend	RUD
Vergunningverlening	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD

Tabel 10B: totaaluren ontgrondingen

Jaar	2022	2023
Totaaluren	2705	1465

7.4 Grondwaterbescherming

Beleid/doelen

In de interim Omgevingsverordening (iOV) zijn beschermingszones (waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied, boringsvrije zone) vastgesteld rondom drinkwaterwinnings. Deze beschermingszones moeten de voorraad kwalitatief goed, zoet grondwater als grondstof voor drinkwater beschermen tegen nadelige invloeden van buitenaf. De iOV bevat verboden en vrijstellingen voor activiteiten op of in de bodem die de grondwaterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden.

De RUD beoordeelt voor de provincie meldingen van voorgenomen activiteiten van gemeenten en initiatiefnemers en geeft aan hen advies. Adviezen worden altijd kortgesloten met het betrokken drinkwaterbedrijf. De RUD fungeert als vraagbaak voor bedrijven, agrariërs, belangenorganisaties en particulieren. De activiteiten zijn onderverdeeld in activiteiten binnen inrichtingen (via het OLO binnenkomende adviesverzoeken die onderdeel uitmaken van een omgevingsvergunning) en buiten inrichtingen (deze meldingen komen vaak binnen via de telefoon of de e-mail). Daarnaast vindt ook informatieverstrekking over verboden/vrijstellingen binnen beschermingszones plaats. Om vast te stellen hoe waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en borings-vrije zones ervoor staan, worden vier instrumenten gebruikt: fysieke controles, surveillance, gebiedscontroles en gebiedsschouwen. Dit gebeurt in afstemming met het betrokken drinkwaterbedrijf en andere handhavingpartners in het gebied.

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, gaat de Omgevingsverordening gelden. Grootste wijziging is dat de term inrichtingen verdwijnt en vervangen wordt door milieubelastende activiteiten (Mba). Waar gemeenten tot nu toe het bevoegd gezag zijn voor de inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebied, wordt de provincie na 1 juli 2023 bevoegd gezag voor alle Mba. Dit geldt niet voor Mba in strategische grondwatervoorraden; hier blijven de gemeenten bevoegd gezag. De samenwerkingsafspraken die hierbij horen tussen de provincie, RUD en ODRU maken we in de eerste maanden van 2023

Streefnorm voor afhandeling adviesverzoeken en meldingen: 90% binnen de gestelde termijn. Streefnormen voor toezicht en handhaving: 80% spontane naleving en 80% toezichteffect (overtreding beëindigd na eerste controle)

Specifiek 2023

Naar aanleiding van een rapportage van de Randstedelijke Rekenkamer heeft overleg tussen provincie, RUD en drinkwaterbedrijven plaatsgevonden. De RUD heeft met drinkwaterbedrijven overlegd (Oasen) om de booractiviteiten in de grondwaterbeschermingsgebieden goed in beeld te krijgen. Dit heeft geresulteerd in betere afstemming en daardoor meer meldingen. Er zullen in 2023 tien extra fysieke controles in grondwatergebieden worden uitgevoerd. De gebiedscontroles worden beperkter ingezet. In 2023 zullen de gebiedsschouwen Woerden en Linschoten worden uitgevoerd. In het eerste kwartaal wordt een evaluatie van de rapporten rondom de gebiedsschouw uitgevoerd tussen de provincie en de RUD. De inhoud van de rapporten zal daarmee meer afstemmen op de behoefte van de provincie.

De provincie en de RUD gaan onderzoeken wat het qua werk en uren voor de RUD en de ODRU betekent als de provincie bevoegd gezag wordt voor alle Mba in grondwaterbeschermingsgebieden.

Tabel 11: opdrachtomschrijving grondwaterbescherming, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Onderzoek betekenis provincie als bevoegd gezag voor Mba	Q2	Provincie ism RUD en ODRU
Tien extra controles in grondwatergebieden	Doorlopend	RUD
Gebiedsschouw Woerden en Linschoten	Q3	RUD
Evalueren rapporten gebiedsschouw	Q1	RUD
Onderzoek verbeteren toezicht en handhaving en communicatie	Q2	RUD/Provincie
Organisatie bijeenkomst voor RUD en ODRU mbt bevoegdheid provincie onder de Ow	Q2	Provincie
Evaluatie instrumenten gebiedsschouw	Q1	Provincie

Tabel 11A: opdrachtomschrijving grondwaterbescherming, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Technische advisering	Doorlopend	RUD
Afhandeling meldingen	Doorlopend	RUD
Toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD

Tabel 11B: totaaluren opdracht grondwaterbescherming

Jaar	2022	2023
Totaaluren	754	895

7.5 Zwemwater

Beleid/doelen

Het doel van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz) is om de gezondheid en veiligheid van zwemmers en baders te beschermen. De provincie Utrecht heeft als wettelijke taak ervoor te zorgen dat bezoekers van badinrichtingen en zwemlocaties in oppervlaktewater op haar grondgebied aangenaam en veilig kunnen zwemmen. Voor de uitvoering van de Whvbz wordt gebruik gemaakt van de instrumenten bestuurlijke waarschuwing, last onder dwangsom, of een last tot sluiting/zwemverbod. Ook publieksinformatie is een belangrijk instrument. De ambitie is om de kwaliteit van de Utrechtse zwembaden en zwemlocaties te verbeteren op zwemwaterkwaliteit, toezicht veiligheid zwemmers en op legionellapreventie zwembaden. Bij de uitvoering van de Whvbz-taken door de RUD is er alleen sprake van toezichts- en handhavingswerkzaamheden. De Whvbz kent geen onderdeel 'Vergunningen'.

Specifiek 2023

In het kader van het Programma Recreatie en Toerisme 2022-2025 doet de provincie in 2023 onderzoeken naar nieuwe zwemlocaties. Voor deze onderzoeken is het nodig dat RUD meedenkt en adviseert.

Onder de Omgevingswet verandert het een en ander voor zwemwater en badinrichtingen. Het is wenselijk dat het zwemseizoen voor alle zwemgelegenheden in de provincie gelijk is. Zo kunnen beheerders van zwemlocaties zelf het begin en einde van het zwemseizoen bepalen in het kader van de komst van de Omgevingswet. De verandering heeft gevolgen voor de monitoringronde en vraagt om voorbereiding en afstemming van de RUD met zwemwaterexploitanten en waterschappen. Daarnaast hebben de beheerders onder de Ow zorgplicht voor de kwaliteit van het zwemwater.

Tabel 12: opdrachtomschrijving zwemwater, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering (onderzoeken) nieuwe zwemlocaties	Q2	RUD/Provincie
In IPO-verband bijdrage leveren aan actuele zaken en implementatie nieuwe zwemwaterregelgeving in komende Omgevingswet;	Q2	RUD

Tabel 12A: opdrachtomschrijving zwemwater, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Fysieke controle van openbare en niet-openbare zwembaden (hotels, campings, etc.) en zwemlocaties in oppervlaktewater.	Doorlopend	RUD
Deskcontrole	Doorlopend	RUD
Beoordelen meldingen nieuwbouw en renovaties van badinrichtingen.	Doorlopend	RUD
In IPO-verband bijdrage leveren aan actuele zaken en implementatie nieuwe zwemwaterregelgeving in komende Omgevingswet;	Doorlopend	RUD
In 2023 continuering inzet t.b.v. meerjarenplan gemeente Utrecht voor peuterbaden in speeltuinen, etc	Doorlopend	RUD

Tabel 12B: totaaluren opdracht zwemwater

Jaar	2022	2023
Totaaluren	3335	3535

8 Natuur en Landschap

Voor de natuur- en landschapsopgave wil de provincie, mede met oog op het sluitend krijgen van de Big 8 voor een tijdige beleidsbijsturing, meer inzicht in wat handhaving bijdraagt of (meer) kan bijdragen aan de provinciale natuurdoelen. Waar loopt handhaving in het veld tegenaan, waar gaat het concreet om en op welke wijze is natuur en landschap beschermd (welke sancties en hoe is een rechtszaak afgelopen). RUD wordt gevraagd om in de eerste halfjaarrapportage de gevraagde rapportage als een eerste vingeroefening mee te nemen.

8.1 Gebieden Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Beleid/doelen

De provincie is bevoegd gezag over de Natura 2000-gebieden. De bescherming van deze gebieden is voornamelijk gericht op activiteiten en handelingen (binnen en nabij de gebieden) die mogelijk een significant negatief effect uitoefenen op de te beschermen waarden zoals die zijn opgenomen in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. In de Natura 2000 beheerplannen zijn deze doelen uitgewerkt in maatregelen en vrijstellingen voor handelingen en activiteiten. In Utrecht zijn tien Natura 2000-gebieden. Sommige gebieden overlappen andere provincies.

Voor activiteiten en handelingen binnen en rondom de Natura 2000-gebieden kan een vergunning in het kader van de Wnb nodig zijn. De provincie verleent deze vergunningen.

Vanwege de overbelasting met stikstof in onze Natura 2000-gebieden en om verdere verslechtering zoveel mogelijk te voorkomen gaat de provincie door met de uitvoering van de herstel- en instandhoudingsmaatregelen in deze gebieden. Daarbij zijn de maatregelen uit de voormalige PAS-gebiedsanalyses toegevoegd aan de beheerplannen en zijn extra maatregelen toegevoegd uit het SPUK-programma om de biodiversiteit in deze waardevolle gebieden te behouden en versterken. Waar mogelijk wordt de uitvoering van de maatregelen uitgebreid en versneld. In dit traject onderhoudt VVN korte lijntjes met zowel team NEL als het programmateam Stikstof voor een integrale benadering.

Specifiek 2023

Voor elk Natura 2000-gebieden is een handhavingsplan op basis waarvan toezicht en handhaving plaatsvinden. In 2023 vindt actualisatie van de handhavingsplannen plaats; de beheerplannen staan hiervoor aan de basis. RUD Utrecht organiseert de jaarlijkse evaluatie van de handhavingsplannen met de samenwerkingspartners. Tijdens dit overleg worden de handhavingsdoelen uit het plan gemonitord. Andere provincies zijn verantwoordelijk voor monitoring van de overige gebieden. Voor zover van toepassing zal de RUD hiervoor actief input leveren en de evaluatie terugkoppelen aan de provincie.

Tabel 13: opdrachtomschrijving Natura 2000 en NNN, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Actualiseren handhavingsplannen N2000-gebieden 5 stuks in 2023	Doorlopend	RUD
Opstellen handhavingsplan OVP	Q1	RUD
Meet and greet VVN en beleid (jaarlijks)	Q2 en Q4	RUD
Opstellen kader toezicht en handhaving evenementen	Q1	Provincie

Tabel 13A: opdrachtomschrijving Natura 2000 en NNN, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening	Doorlopend	Provincie
Toezicht Natura 2000-gebieden volgens handavingsplan 2021	Doorlopend	RUD
Toezichtsplan maken voor N2000- en NNN-gebieden	Q2	RUD i.a.m. provincie
Reguliere gebiedscontrole	Doorlopend	RUD
Evaluatie handavingsplannen	Q4	RUD
Monitoring en evaluatie handavingsplannen	Q3	RUD

Tabel 13B: totaaluren opdracht Natura 2000 en NNN

Jaar	2022	2023
Totaaluren	2748	2748

8.2 Houtopstanden

Beleid/doelen

De provincie stelt de wettelijke opgave tot het behoud van het bosareaal voorop. Houtopstanden dragen bij aan waardevolle landschappen en de biodiversiteit en hebben een cultuurhistorische betekenis. Ook zijn ze belangrijk vanwege klimaatdoelen en recreatie. Op de webkaart 'waardevolle houtopstanden' zijn de locaties van de meest waardevolle houtopstanden weergegeven, zoals onder andere de oude bosgroeiplaatsen, oude boskernen en beschermde kleine landschapselementen. Voor deze locaties geldt een strenger beschermingsregiem. In het kader van het Uitvoeringsprogramma bossenstrategie voorgestelde beleidswijzigingen zal deze kaart wijzigen. De nieuwe kaart is reeds inzichtelijk via de webkaart van de provincie Utrecht. Voor het vellen van houtopstanden is behoudens enkele uitzonderingen een kapmelding nodig. In sommige situaties kan een ontheffing worden verleend of een kapverbod worden opgelegd. De provincie handelt de meldingen, kapverboden en ontheffingen af.

Om de regelgeving rondom houtopstanden te handhaven, voert de RUD gebiedscontroles, vellingscontroles (vanaf 2023) en herbplantings- en aanslagcontroles uit. In 2023 wordt de nadruk gelegd op vellingscontroles, waardoor sneller een goed beeld is van wat wel of niet is gekapt. Door deze eerste controle en een eerste contact met de melder (vanuit toezicht) wordt de kans op juiste herbplanting vergroot. Er kan goed worden afgestemd wat is gekapt, of dit in overeenstemming is met de kapmelding en wanneer wat wordt herbplant. Met deze wijze willen we tegelijk de toezichtdruk bij de grotere terrein beherende organisaties (o.a. Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten) verlagen door na de vellingscontrole alleen nog een aanslagcontrole uit te voeren. Van deze grotere partijen mag worden verwacht dat zij zelf belang hebben bij herbplanten. Waar nodig wordt door de RUD gehandhaafd. Met de bomenmonitor en inzet van de drone worden illegale vellingen opgespoord.

Specifiek 2023

Bossenstrategie

In 2022 is het Uitvoeringsprogramma Bossenstrategie vastgesteld. De belangrijkste opgave uit de bossenstrategie is de aanleg van nieuw bos (totaal 1500 ha.). In de bossenstrategie is een herziening van de regels aangekondigd. Inwerkingtreding van deze regels is voorzien in januari 2024, deze regels kunnen echter al wel invloed hebben. Bij verschillen tussen de nieuwe kaart waardevolle houtopstanden en de huidige kaart is de juridische lijn dat in het voordeel van de aanvrager wordt beslist.

Plannen 2023

- Ambitie van de provincie is om de ontheffing meldplicht die Staatsbosbeheer op dit moment heeft, in te trekken en te vervangen door een nieuwe ontheffing. Deze nieuwe ontheffing zal niet gelden voor Oude bosgroeiplaatsen.
- Er wordt binnen de provincie gewerkt aan een ontheffing herbplantingsplicht voedselbossen en agro-forestry.
- In 2023 zal de bos-heide notitie van de provincie Utrecht worden herzien.

Toegankelijkheid gegevens

In het kader van het bossen-/houtopstandenbeleid is het van belang om zicht te hebben op de toe- of afname van het bosareaal. Vinden er illegale vellingen plaats? Worden herbplantingsplichten uitgevoerd? In dit licht is de provincie in 2021 begonnen met een inventarisatie naar beschikbare gegevens en tools bij de eigen organisatie en bij de RUD. Met de beschikbare informatie en tools kan nog gericht een herbplantingsplicht worden opgelegd en gericht toezicht worden gehouden. In 2023 wordt gewerkt aan het verbeteren van de applicatie. Het toezicht op illegale vellingen, het bijhouden daarvan en op een GIS-kaart zetten en het vlot kunnen rappelleren op aflooptermijnen hebben hoge prioriteit. Dit resulteert in giskaarten en overzichten die tussen beleid vergunningen en handhaving worden gedeeld en besproken.

Achterstand toezichtstaken

Bij de RUD ligt de opgave om achterstanden (vanuit overdracht RVO) weg te werken, zie ook de uitspraak van de Randstedelijke Rekenkamer van 2018. Het gaat om de naleving van herbplantingsplichten en toezicht op illegale velling. RUD geeft aan elk jaar een achterstand op te bouwen van 75 reguliere controles door een tekort aan middelen. In 2023 wordt een toezichtplan houtopstanden opgesteld.

Uitgangspunten controle

Er is sprake van 100% controle op compensatie (herbplanting elders). Bij reguliere kap is dit niet nodig. Veldcontroles verschuiven meer naar controles op luchtfoto's. Indien nodig gaat RUD in het veld kijken en daarbij prioriteren naar de terreineigenaren waar de grootste risico's liggen.

Een intensief toezicht op illegale vellingen is vereist. Na illegale velling geldt ook hier de 100% nazorg op de herbplantingsplicht om de kapvlakte binnen drie jaar na kap weer bos te laten worden overeenkomstig de wettelijke bepalingen. 1x per jaar vindt er controle op het aanslaan van het nieuwe bos plaats en of het gekapte terrein niet wordt omgevormd naar andere ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine landschapselementen (KLE's)

Het toezicht vindt steekproefsgewijs op de elementen die in de IOV op de waardenkaart zijn gezet. De provincie stemt nader af met RUD over de gewenste prioritering van het toezicht op KLE's.

Monitoring

Door het toegankelijker maken van de gegevens zal in 2023 het registratiesysteem ook worden geactualiseerd, zodat ook inzichtelijker wordt welke percelen door de RUD zijn gecontroleerd en wat daarbij de constatering zijn. Dit vergt samenwerking tussen VVN, RUD en NEL. Per kwartaal komt een monitoringsverslag. Dit wordt dan besproken in het periodieke afstemmingsoverleg flora en fauna (PAFF).

Tabel 14: opdrachtomschrijving houtopstanden, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Prioritering KLE's 'oude kaart tbv toezicht	Q1	Provincie
Prioritering KLE's nieuwe kaart	Doorlopend	Provincie
Onderzoek informatievoorziening- en deling	Q2	Provincie
Actualisatie registratiesysteem	Q1	Provincie
Wegwerken achterstand	Q4	RUD
Opstellen toezichtplan houtopstanden	Q2	RUD

Tabel 14A: opdrachtomschrijving houtopstanden, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening	Doorlopend	Provincie
Opleggen herbeplantingsplichten	Doorlopend	Provincie
Afhandelen meldingen	Doorlopend	Provincie
Data en digitale ondersteuning	Doorlopend	RUD
Klachtenafhandeling	Doorlopend	RUD
Toezicht (illegale) vellingen	Q3	RUD
Toezicht uitvoering herbeplantingsplichten	Q2	RUD
Monitoring: overzicht toe- en afname bosareaal	Per kwartaal in PAFF	RUD
Monitoring: overzicht uitgevoerde herplantingsplichten	Per kwartaal in PAFF	RUD
Monitoring: overzicht illegale vellingen	Per kwartaal in PAFF	RUD

Tabel 14B: totaaluren opdracht houtopstanden

Jaar	2022	2023
Totaal uren structurele taken RUD	2295	2738
Incidentele uren	869	-

8.3 Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding

Beleid/doelen

Ter bescherming van in het wild levende dieren en aldaar voorkomende planten gelden er verbodsbepalingen. Het gaat om soorten uit de Wet natuurbescherming. Het is bijvoorbeeld verboden de te beschermen dieren te doden, te vangen of te verstoren; beschermde planten mogen niet verwijderd worden. De provincie besluit verder over het faunabeheer en schadebestrijding. In dit kader verleent de provincie ontheffingen en vrijstellingen van de natuurwetgeving. Daarnaast verleent de provincie in dit licht opdrachten voor ingrepen in dierenpopulaties. De bescherming van leefgebieden in het Natuurnetwerk Nederland, weidevogelkern- en ganzenrustgebieden hebben prioriteit.

Voor de soortenbescherming voert RUD gebiedscontroles en fysieke controles uit, gericht op het behouden van leefgebieden en het voorkomen van verstoring en het doden van beschermde en bedreigde plant- en diersoorten. RUD houdt toezicht op de ontheffingen die in het kader van het faunabeheerplan zijn afgegeven en ziet toe op de naleving van gedragscodes.

Specifiek 2023

Gebiedsgerichte aanpak in relatie tot SMP

De gemeenten Wijk bij Duurstede, Amersfoort en Zeist hebben een soortenmanagementplan (SMP). Er zijn gesprekken met meerdere gemeenten die ook een SMP willen opstellen. Tussen start en daadwerkelijke inwerkingtreding zit 1,5 tot 2 jaar door het uit te voeren ecologisch onderzoek. De provincie verkent momenteel de mogelijkheden om tijdens deze onderzoeksperiode al met een tijdelijke, gedeeltelijke ontheffing te werken. Dit vraagt al in 2023 inzet en een aangepast toezicht en handhaving, waarvoor de RUD in 2022 een toezichtplan heeft opgesteld. Er zijn 3 gemeenten waar dit in 2023 aan de orde zal zijn, en op basis van lopende gesprekken komen daar naar verwachting nog ongeveer 3 gemeenten bij.

In 2023 worden gerichte controles gevoerd bij gemeenten waar het niet goed gaat met projecten met grote natuureffecten. We gaan niet meer waarschuwen maar handhaven.

Meldingen en ontheffingen

In 2023 of 2024 stelt RUD een toezichtplan op voor soortenbescherming (afhandeling meldingen en afhandeling ontheffingen). Op basis van ervaringen uit het verleden is ervoor gekozen om in 2023 geen 100% controle uit te voeren, maar terug te gaan naar ca 75-80%. Dit geeft ruimte binnen de bestaande urenraming voor inzet op nieuwe prioriteiten zoals exoten en de nieuwe aanpak voor weidevogels.

Winterrust

De provincie heeft het toezicht op het handhaven van de winterrust voor overwinterende ganzen in het Beleidskader Wnb als structurele prioriteit aangemerkt. Conform de opgave in het Beleidskader Wnb blijft de RUD ook in 2023 prioriteit geven aan handhaving van de winterrust, zeker in ganzenrustgebieden. In de IOV zijn nieuwe regels voor de handhaving van ganzenrustgebieden opgenomen.

Weide- en akkervogels

Naast de gebiedsgerichte aanpak zal tijd worden vrijgemaakt voor themagerichte controles op de naleving van de Wnb binnen en buiten het Natuurnetwerk Utrecht. Ter ondersteuning van de controle in het leefgebied van weide- en akkervogels in de broedtijd zet de RUD een drone in. De focus ligt bij agrariërs in gebieden met weidevogelproblematiek die niet meedoen met agrarisch natuurbeheer.

Analoog aan Gelderland volgt de provincie het landelijk initiatief om sanering van asbestdaken en naleving van de Wet natuurbescherming (Wnb) beter op elkaar af te stemmen. Er is een landelijke preventiecheck ontwikkeld. Als deze wordt toegepast kan gebruik worden gemaakt van een vrijstelling die gaat worden opgenomen in de IOV. In 2023 zal worden nagegaan hoe handhaving voor het project "Asbestdaksanering in het buitengebied" kan worden ingezet. Dat gebeurt in eerste instantie door voortzetting van de huidige bijdrage in de projectgroep. Vervolgens zal een toezichtplan worden opgesteld en kan evt. al in 2023 worden gestart met de uitvoering van dit toezicht. De bijdrage bij de projectgroep en het opstellen van het toezichtplan past binnen de huidige beschikbare uren voor soortenbescherming. Voor het uitvoeren van toezicht op dit onderwerp in 2023 is een aanvullende opdracht nodig.

Uitvoeringsprogramma Invasieve exoten

In de IOV zijn voor de beheersing van Aziatische duizendknopen enkele artikelen opgenomen. De RUD heeft hiervoor een toezichtplan opgesteld. In 2023 vindt ter beheersing (voorkoming verdere verspreiding) van deze soorten toezicht plaats op basis van het toezichtplan.

Samenwerking

Eind 2022 is een eerste stap gezet naar een meer innige samenwerking in de VTH keten voor Wnb. Dit zal in 2023 worden doorgezet door eerder gezamenlijk naar projecten en ontheffingsaanvragen te kijken en, waar nodig, ook gezamenlijke locatiebezoeken uit te voeren.

De ecologische advisering op tal van vraagstukken neemt nog steeds toe. Om efficiënt van elkaars specialisme

gebruikt te kunnen maken wil de provincie in de keten van natuurbeleid, vergunningen en handhaving een ecologenpool installeren. Om met deze pool pieken en specialistische adviesaanvragen te kunnen opvangen. Voorwaarde is dat de ecologen die deelnemen daar ook tijd voor kunnen en mogen vrijmaken. In 2023 gaat de provincie die pool vorm gaan geven.

Tabel 15: opdrachtomschrijving Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Oprichten ecologenpool	Q1	Provincie
Opstellen toezichtplan soortenbescherming (afhandeling meldingen en afhandeling ontheffingen)	Q4 of begin 2024	RUD
Opstellen toezichtskalender	Q1	RUD
Controle met drone op broedsels weide- en akkervogels	Q2-Q3	RUD

Tabel 15A: opdrachtomschrijving Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Gerichte controles bij gemeenten	Doorlopend	RUD
Toezicht gedragscodes	Doorlopend	RUD
Toezicht (pré)-SMP	Doorlopend	RUD
Toezicht monitoringsverplichtingen in ontheffingen	Doorlopend	RUD
Handhaving winterrust overwinterende ganzen	Q1 en Q4	RUD
Ontheffingen en vrijstellingen 80%	Doorlopend	Provincie
Uitvoering ganzenakkoord	Q4	RUD
Afhandelen klachten en meldingen	Doorlopend	RUD

Tabel 15B: totaaluren opdracht Soorten, Faunabeheer en Schadebestrijding

Jaar	2022	2023
Totaaluren	6128	6128

8.4 Landschap

Beleid/doelen

Naast de bescherming van natuur en biodiversiteit richt de provincie zich ook op de bescherming van de ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied. Het gaat om het behoud van landschappelijke, natuurwetenschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden (LNCA-waarden). De interim Omgevingsverordening (IOV) richt zich op de vaak sluipenderwijs optredende ‘verrommeling’ van het landschap en voorkomt erger. Insteek is daarom het in de kiem smoren van ongewenste ontwikkelingen vóódat het een grootschalige aantasting kan worden. De ontheffingen worden verleend door de provincie zelf. De RUD voert gebiedscontroles uit en voert toezicht op verleende vergunningen en ontheffingen.

Om deze omgevingskwaliteit te behouden is toezicht en handhaving door RUD blijvend noodzakelijk.

2023 specifiek

Slootdempingen

In het kader van soortenbescherming is een integrale aanpak vereist.

In- en uitritten (vanuit afdeling wegen)

De RUD ontvangt steeds meer vragen vanuit afdeling wegen om zaken handhavend op te pakken, deze zaken gaan vaak over illegaal aangelegde en aangepaste in- en uitritten. Tijdens deze onderzoeken blijkt dat er soms in het verleden toezeggingen zijn gedaan of zelfs ontheffingen zijn verleend waardoor handhaving niet meer mogelijk is. Daarom aanvullend op dit onderwerp duidelijke afspraken maken omtrent proces in de vorm van een toezichtsplan.

De RUD verwacht ongeveer 10 meldingen per jaar te ontvangen op dit onderwerp.

Vaartuigen

De controle op rivier Angstel is afgerond. In 2023 gaat RUD een van de grotere rivieren controleren.

Borden en vlaggen

In 2023 pakt RUD de controle van borden en vlaggen op.

Tabel 16: opdrachtomschrijving landschap, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Opstellen toezichtsplan uitritten	Q1	RUD
Controle 1 van de rivieren (ntb)	2023	RUD

Tabel 16A: opdrachtomschrijving landschap, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Ontheffingen en vergunningverlening	Doorlopend	Provincie
Bij toezicht slootdempingen controleren op Wnb-aspecten	Doorlopend	RUD
Uitvoering toezichtplan Aziatische duizendknoop	Doorlopend	RUD
Controle borden en vlaggen. Inzet registreren	Doorlopend	RUD
Handhaving bij uitritten op verzoek mobiliteit	Op verzoek	RUD
Controle borden en vlaggen	Doorlopend	RUD

Tabel 16B: totaaluren opdracht landschap

Jaar	2022	2023
Totaaluren	6389	6389

8.5 Toezicht buitengebied/ Boa's Landelijk gebied

Op basis van het Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN) werken de provincie Utrecht, natuurbeheerders en de RUD samen aan de uitvoering van het toezicht en de handhaving in natuurterreinen. Partijen bepalen jaarlijks gezamenlijk de prioriteiten en stemmen de programmering en planning af door middel van een gezamenlijke Toezichtskalender.

Buiten de structurele toezichtsbijdrage (€ 340.000) voor toezicht in opengestelde natuurterreinen heeft de provincie Utrecht ook extra middelen beschikbaar gesteld aan de RUD om vier buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) aan te stellen.

Deze zogenaamde groene Boa's Landelijk gebied voeren hun werk uit in de gehele provincie Utrecht, maar de nadruk zal liggen binnen de natuurgebieden van onder andere het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Zij zijn gefocust op het optreden tegen overtredingen:

1. Naleving openstellingsregels
 - a. Loslopende honden
 - b. Mountainbikers
 - c. Ruiters
 - d. Wandelen buiten paden + betreden niet opengestelde terreinen + verblijf na zonsondergang (inclusief kamperen, hangjongeren, vuur maken, etc.)
 - e. Motorcrossers
2. Afvalstort
3. Stroperij (wild- en houtstroperij)

Samen met de Boa's van natuurbeheerders en particuliere landgoedeigenaren geven zij uitvoering aan het USN. Het hogere doel hiervan is: 'Optimale Boa-inzet voor een betere natuurbescherming en natuurbeleving, provinciebreed!' Het gaat erom toezicht dáár uit te voeren en gastheerschap dáár te uiten, waar dat het meeste rendement oplevert voor natuurbescherming en natuurbeleving door bezoekers/recreanten. Dit betekent dat bepaalde gebieden accent kunnen/zullen krijgen. En ook dat toezichthouders soms toezicht zullen uitvoeren op andermans terrein, als daarmee de grootste winst kan worden geboekt.

In het USN is vastgelegd dat jaarlijks de samenwerking wordt geëvalueerd en dat de gezamenlijke Toezichtskalender voor het komende jaar wordt vastgesteld. Op deze manier wordt de samenwerking in de komende jaren steeds verder verbeterd en kunnen er ook nieuwe prioriteiten in beeld komen. De belangrijkste verbeterpunten voor 2023 zijn:

Betrokkenheid vergroten van zowel de particuliere landgoedeigenaren met een eigen (vrijwillige) BOA als de particuliere landgoedeigenaren zonder eigen BOA

Het communiceren naar buiten van eventuele speerpunten rond acties en aandachtspunten in het natuurbeheer kan verbeterd worden door een betere inzet van alle mogelijke communicatiemiddelen.

Tabel 17: opdrachtomschrijving Boa's landelijk gebied, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Aandacht communicatie acties en inzet communicatiemiddelen	Doorlopend	RUD
Aandacht samenwerking particuliere landgoedeigenaren	Doorlopend	RUD

Tabel 17A: opdrachtomschrijving Boa's landelijk gebied, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Regie processen	Doorlopend	Provincie
Uitvoering Toezichtskalender USN en deze mede met andere partij(en) coördineren	Doorlopend	RUD
Beheren Boa-loket	Doorlopend	RUD
Toezicht buitengebied (incl. op stroperij)	Doorlopend	RUD
Registratie in BRS	Doorlopend	RUD

Tabel 17B: totaaluren opdracht Boa's landelijk gebied

Jaar	2022	2023
Totaaluren	6720	6720

8.6 Stikstof

Landelijke ontwikkelingen

Het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) is een beleidsprogramma onder de Nationale Omgevingsvisie. Het Rijk neemt in (de gebiedsprogramma's van) het NPLG de gebiedsgerichte opgaven en maatregelen op voor natuur, stikstof, landbouw, water, bodem en klimaat. In het NPLG zijn de EU-verplichtingen leidend: Vogel- en Habitatrictlijn, Kaderrichtlijn Water (KRW) en (onder meer) de Europese Klimaatwet voor broeikasgassen. In het coalitieakkoord is het hoofddoel van het NPLG vastgelegd; het toekomstbestendig ontwikkelen van het landelijk gebied.

Volgend uit de afspraken in het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) worden de stikstof- en natuurdoelen uiterlijk in juli 2023 verplicht en onontkoombaar ruimtelijk uitgewerkt en vastgelegd in een gebiedsplan. Vanuit de NPLG-ambitie wordt dit samen met de andere uitgewerkte doelen voor natuur, water en klimaat, en de wisselwerking met de verduurzaming van de landbouw en de sociaaleconomische ontwikkelingen, opgenomen in de eerste versie van de brede gebiedsprogramma's. De uitwerking van deze gebiedsprogramma's vraagt een enorme inspanning van de provincie Utrecht.

Daarnaast wordt in IPO verband gewerkt aan de uitwerking van het kader voor Toezicht en handhaving. Dit kader is nodig om te komen tot een goed programma voor de uitvoering van het toezicht. Dit zal in 2023 zijn weerslag moeten vinden in een omschakeling van alleen passieve toezicht en handhaving naar aanleiding van handhavingsverzoeken naar actieve en ambtshalve toezicht en handhaving waarvoor de provincie beleid moet formuleren. In de loop van 2023 wordt een strategie voor toezicht en handhaving stikstof opgesteld en ter vaststelling aangeboden aan GS. De werkzaamheden daarvoor beginnen in januari 2023. Op basis van deze strategie zal beoordeeld worden welke inzet en capaciteit wordt gevraagd van de RUD voor 2023 en de komende jaren.

Specifiek 2023

In 2022 is vooral gewerkt aan de uitvoering van vergunningverlening en handhaving, voor zover daar voldoende duidelijkheid over was. Op dit moment zijn er nog diverse lopende procedures bij de Raad van State. Zolang deze uitspraken niet bekend zijn en er nog geen vastgestelde kader is voor toezicht en handhaving in deze situatie, is het nog niet mogelijk om een heldere opdracht te formuleren voor 2023. Wel zal de provincie er alles aan doen om in 2023 zo spoedig mogelijk, naar aanleiding van de te verwachten uitspraken en ook naar aanleiding van de IPO-afspraken rondom toezicht en handhaving stikstof, tot een aanvullende opdracht te komen waarmee RUD een begin kan maken met de actieve en ambtshalve toezicht en handhaving ken.

De RUD zet (middels aanvullende opdrachten) de (juridische) ondersteuning van Programma Stikstof voort en verricht data-analyses en gebied specifieke analyses van opgaves rondom het stikstof dossier. Deze analyses richten zich op een verder onderzoek van de stikstofbronnen en de effecten op Natura-2000-gebieden zelf, waaronder verkenning van mitigerende maatregelen bij zowel bronlocaties als rondom Natura-2000-gebieden zelf.

De RUD houdt namens de provincie en het Rijk toezicht op de cross compliance ten behoeve van de Europese subsidieverlening.

Tabel 18: opdrachtomschrijving stikstof, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Advisering kader toezicht- en handhaving stikstof	Q1	Provincie, RUD deelname werkgroep

Tabel 18A: opdrachtomschrijving stikstof, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening stikstof	Doorlopend	Provincie
Deelname IPO-werkgroepen	Doorlopend	Provincie /RUD
Deelname taskforce	Doorlopend	RUD
Juridische advisering	Doorlopend	RUD
Data en digitale ondersteuning	Doorlopend	RUD
Afhandeling van handhavingsverzoeken	Doorlopend	RUD

Tabel 18B: totaaluren opdracht stikstof

Jaar	2022	2023
Totaal uren structurele taken In 2023 wordt gewerkt aan inzicht in de benodigde capaciteit voor VTH op korte en lange termijn. Een raming voor structurele inzet wordt meegenomen in de big 8-gesprekken in 2023 en vertaald naar de opdracht 2024.	-	N.t.b.
Incidentele uren	Aanvullende opdrachten	Aanvullende opdrachten

9 Overige taakvelden

9.1 Wet Lokaal Spoor

Beleid/doelen

De Wet, het Besluit en de Regeling lokaal spoor van 2015 (WLS) regelt de veiligheid van de twee stedelijke tramlijnen (Uithoflijn en SUNIJ-lijn) en het spoorverkeer. De WLS en de Spoorwegwet gaan in 2023 op in de Omgevingswet.

Provincie wijst de beheerder aan en stelt de beheervisie vast. Provincie is ook de beheerder lokaal spoor. Vergunningverlening en handhaving zijn belegd bij de RUD. De landelijke Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) oefent toezicht uit.

De RUD geeft op een goede manier invulling aan haar taken, investeert gericht in goede relaties met de betrokken partners en is vertegenwoordigd in diverse overleggen met de provincie Utrecht en ILT. De RUD staat borg voor een goede afstemming met alle safetymanagers van de betrokken partijen rond de Uithoflijn en bevordert korte communicatielijnen. De RUD verleent vergunningen binnen de wettelijke termijn (indicator 90%) en denkt mee met nieuwe initiatieven. Als het nodig is, vraagt de RUD aan ILT om aanvullend toezicht uit te voeren. De RUD zet uren voor handhaving alleen in wanneer dat nodig is.

2023 specifiek

In 2023 is er geen sprake van aanmerkelijke wijzigingen. Wel wordt gesproken over wijzigingen bij Smakkelaarsveld en het Leidse Veer. Deze ontwikkelingen zullen naar verwachting pas in 2024 plaatsvinden. In het overleg van het Safetyboard sluit de RUD aan om bij de voorbesprekingen over deze ontwikkelingen aangehaakt te zijn.

Ook vindt er periodiek afstemming plaats tussen IL&T, de provincie (DO) en de RUD om de prioriteiten en bevindingen in toezicht te bespreken. De RUD organiseert dit overleg.

Er is besloten tot een verzelfstandiging van het trambedrijf. Deze transitie zal in 2023 verder worden uitgerold. De verschillende rollen bij de provincie vragen om een duidelijk beeld van proces en scheiding van functies. Ook moet er meer aandacht zijn voor de scheidslijn tussen WLS- en omgevingsaspecten. De RUD heeft een adviesrol in dit traject.

De RUD zal in 2023 tevens meekijken in de wijze van vergunningverlening door TBO. Hierbij wordt advies gevraagd op proces, sjabloon en behandeling van bezwaar en beroep. Dit ook ter voorbereiding op de Omgevingswet.

Tabel 19: opdrachtomschrijving Wet Lokaal Spoor, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Deelname vooroverleg wijzigingen bij Smakkelaarsveld en Leidse Veer	Doorlopend	RUD
Organisatie periodiek overleg	Doorlopend	RUD
Advisering verzelfstandiging trambedrijf	n.t.b.	RUD
Advisering proces vergunningverlening TBO	n.t.b.	RUD

Tabel 19A: opdrachtomschrijving Wet Lokaal Spoor, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Vergunningverlening	Doorlopend	RUD
Handhaving	Doorlopend	RUD
Advisering Spoorwegwet		Provincie en RUD
In het kader van de Ow advisering uniform beleid spoorgebied	Doorlopend	Provincie
Processen en rollen in beeld brengen en borgen personeel kennis en kunde	n.t.b.	Provincie en RUD

Tabel 19B: totaaluren opdracht Wet Lokaal Spoor

Jaar	2022	2023
Totaaluren	507	507

9.2 Geluid

STILTEGEBIEDEN

Beleid/doelen

De interim Omgevingsverordening (iOV) omvat onder andere regelgeving voor gedragingen in stiltegebieden. De regelgeving in de iOV is bedoeld om het stille karakter van die gebieden intact te houden. Ontheffingen voor gebiedsvreemde activiteiten zijn onder voorwaarden mogelijk. Te ontplooiën activiteiten moeten altijd passen binnen het stille karakter van het gebied.

De provincie Utrecht wil de kwaliteit van stiltegebieden behouden. Er komen dus geen nieuwe stiltegebieden bij. Het beleid richt zich op het behouden van stilte in de stiltegebieden en het overzicht behouden op de vergunningverlening en de gedragingen in stiltegebieden.

Opdracht 2023

De opdracht aan RUD wordt voortgezet. Centraal staat het snel en adequaat kunnen beantwoorden van vragen van derden over wat er wel en niet mag in stiltegebieden, daaruit voortkomende advisering en het beoordelen van ontheffingaanvragen⁶ (incl. voorafgaand advieswerk). Bij ontheffingaanvragen kan het gaan om bijv. regionale jongerendagen, landleven-evenementen, etc. Verwacht wordt dat er in 2023 maximaal 8 tot 10 ontheffingaanvragen worden gedaan (50% t.b.v. reguliere, jaarlijks terugkerende manifestaties en 50% voor ad-hoc evenementen).

Afgegeven ontheffingen worden fysiek gecontroleerd op naleving. Meldingen en klachten worden waar mogelijk per omgaande afgehandeld. In 2019 is gestart om jaarlijks 5 gebiedscontroles uit te voeren, zodat stiltegebieden met een frequentie van 1x per 3 jaar worden bezocht.

ALGEMENE GELUIDSTAKEN

Beleid/doelen

Het doel van de provincie Utrecht is om geluidshinder zo veel mogelijk terug te dringen binnen de wettelijke toetsingskaders, namelijk de Wet milieubeheer (na 1 juli 2023 Omgevingswet).

Op basis van geluid heeft de provincie de volgende doelstellingen omschreven in de Omgevingsvisie: 2040:

⁶ Onder de Omgevingswet is er sprake van vergunningen i.p.v. ontheffingen

- Voor bestaande woningen en andere geluidgevoelige gebouwen streven we naar het niet verder toenemen van de geluidhinder; een geluidsbelasting van maximaal 60 dB is, gegeven de huidige infrastructuur, acceptabel.
- 2040: wij streven er naar de toename van risico's van opslag en transport van gevaarlijke stoffen en van straling door hoogspanningslijnen te beperken, evenals geur- en geluidhinder door industriële bedrijven en lichthinder.
- 2030: wij streven ernaar dat de gezondheidsrisico's als gevolg van geluidsbelasting minimaal zijn, waarbij we voor nieuwbouw voor woningen en andere geluidgevoelige gebouwen streven naar het voldoen aan de WHO-advieswaarden voor geluid.
- Gerealiseerd wordt dat de ambities - gegeven de ambities op het gebied van woningbouw en verstedelijking - hoog zijn, wil de provincie samen met de gemeente mogelijkheden zoeken om deze doelstellingen te bereiken. Hiervoor wordt een Programma geluid opgezet, waar de provincie middelen voor inzet. Gemeenten kunnen projecten aandragen met als doel het verbeteren van de geluidskwaliteit. Regionale samenwerking is hierbij belangrijk.

2023 specifiek

Jaarlijks is er sprake van diverse adviesvragen van de provincie aan de RUD. De verzoeken aan de RUD hebben betrekking op:

- Toetsen op geluidshinder
- Opstellen en handhaven voorschriften van industrielawaai
- Geluidssanering/ vaststelling hogere grenswaarden voor provinciale wegen
- Inzet voor projecten in de Samenwerkingsagenda geluid (dit is het Programma geluid in de Omgevingsvisie)
- Bij grotere projecten zal een aanvullende opdracht verstrekt worden.

Tabel 20: opdrachtomschrijving geluid, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Toetsen geluidshinder op verzoek	Doorlopend	RUD
Voorschriften industrielawaai opstellen, toezicht en handhaving	Doorlopend	RUD
Geluidssanering/vaststelling hogere grenswaarden provinciale wegen	Doorlopend	RUD
Samenwerkingsagenda geluid	Doorlopend	RUD

Tabel 20A: opdrachtomschrijving geluid, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Stiltegebieden (vergunningverlening)	Doorlopend	RUD
Stiltegebieden (toezicht en handhaving)	Doorlopend	RUD

Tabel 20B: totaaluren opdracht geluid

Jaar	2022	2023
Totaal uren structurele taken	256	256
Incidentele uren (algemeen geluid)	PM	PM

9.3 Lucht

Voor 2022 was het thema lucht niet apart opgenomen in het uitvoeringsprogramma, maar was het slechts een onderdeel van het hoofdstuk Wet Milieubeheer/Wabo. Dit kwam omdat de directe provinciale invloed rond het thema lucht zich beperkte tot het regelen van luchtnormen in de provinciale Wet Milieubeheervergunningen, het toezicht daarop en de handhaving daarvan. Het betreft de vergunningen voor de 15 provinciale BRZO-bedrijven bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en circa 60 provinciale vergunningen die in uitvoering zijn bij de RUD.

Sinds 2022 is de provincie Utrecht als medeondertekenaar van het landelijke Schone Luchtakkoord actief om via het haar ter beschikking staande instrumentarium te werken aan het verbeteren van de luchtkwaliteit in Utrecht. De Utrechtse Omgevingsvisie stelt als doel: Verbetering van de luchtkwaliteit en streven naar het voldoen aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit uit 2005 in de hele provincie. Het SLA stelt als aanvullend doel: in alle sectoren bereiken van een dalende trend in luchtverontreiniging. Als medeondertekenaar ondersteunt PU dit doel.

Het Utrechtse beleid om dit te bereiken is uitgewerkt in het Programma Gezond en Veilig en in de Herijkte Regionale Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht. Het beleid richt zich niet alleen op de VTH-aspecten bij provinciale inrichtingen, maar ook op andere thema's, zoals landbouw, mobiliteit, mobiele bronnen, houtstook en varend ontgassen. In de Big 8-sessies wordt steeds gekeken wat het VTH-instrumentarium kan bijdragen aan de realisering van de beleidsdoelstellingen.

Doelstellingen voor provinciale bedrijven: het doel is om uitstoot en groei verder te ontkoppelen en een continue daling van emissies naar de lucht te realiseren.

In het voorjaar van 2022 heeft de Europese Commissie een voorstel voor herziening van Europese Richtlijn Industriële Emissies en de E-PRTR Verordening gepubliceerd. Een van de onderdelen van dit voorstel betreft default vergunnen aan de onderkant van de BREF-range. Het voorstel zit nu in het besluitvormingstraject van onderhandelingen met het Europees Parlement en de Europese Raad. Het resultaat van deze onderhandelingen wordt uiteindelijk geïmplementeerd in Nederlandse Wet- en regelgeving.

VTH

1. De Schone Lucht-Partijen hebben afgesproken dat in nieuwe of geactualiseerde vergunningen emissie-eisen staan die zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BREF-range liggen (= zo weinig mogelijk uitstoot).
2. Provincies en gemeenten zetten zich in om scherp te vergunnen, hun vergunningenbestand tijdig te actualiseren en waar nodig toezicht te optimaliseren.
3. Partijen gaan na in hoeverre met betere toezicht emissiereductie kan worden bereikt en nemen zo nodig maatregelen om toezicht te verbeteren. Gemeenten en provincies nemen maatregelen om, waar nodig, het toezicht en handhaving te versterken. De rijksoverheid ondersteunt gemeenten en provincies hierbij.
4. Deelnemers zeggen toe de resultaten van een landelijke pilot "industrie", bij positief resultaat, standaard toe te passen in vergunningen voor de industrie.

Specifiek 2023

Bedrijven

De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) neemt deel aan de landelijke pilot over de mogelijkheden tot aanscherping van de luchtnormen in de vergunningen voor de industrie. De resultaten past de OD toe bij de actualisatie van de 12 BRZO-vergunningen. De ODNZKG deelt de opgedane kennis met de RUD en ondersteunt deze dienst bij het aanscherpen van de luchtnormen bij de provinciale vergunningen en het inventariseren van de mogelijkheden luchtnormen voor milieubelastende activiteiten die – onder de Omgevingswet – gaan vallen onder gemeentelijk bevoegd gezag. De RUD heeft samen met de provincie Utrecht in 2022 geïnventariseerd bij welke provinciale inrichtingen de meeste winstkansen liggen voor (vrijwillige) aanscherping van de luchtnormen. De

uitkomsten worden meegenomen in het actualisatieprogramma vergunningen (zie hoofdstuk 6). Voor de vier grote RWZI's in de provincie zal de RUD in 2023 de mogelijkheden voor scherper vergunnen in samenspraak met de provincie stapsgewijs nader onderzoeken. Rijkswaterstaat organiseert begin 2023 cursussen over scherper vergunnen en het verbeteren van toezicht handhaving. Dit helpt de RUD.

Geur

Utrecht heeft nog geen geurbeleid met gevolgen voor de VTH-taakuitvoering. Dit geurbeleid wordt in 2023 ontwikkeld, vanuit de kaders van het Programma Gezond en Veilig. Vanuit het IPO is een adviesbureau gevraagd om mogelijke instructieregels op te stellen voor het provinciale geurbeleid. Aan de hand van deze opties wordt bepaald wat passend is voor het Utrechtse geurbeleid. Aan de RUD wordt – vanuit hun kennis van de uitvoeringspraktijk - een bijdrage aan de beleidsontwikkeling gevraagd.

Houtstook

Houtstook door provinciale bedrijven wordt als aandachtspunt meegenomen in de reguliere controles. Houtstook is luchtprobleem veroorzaakt door particulieren is de bevoegdheid van gemeenten en daarom geen VTH-onderwerp voor dit uitvoeringsprogramma.

Varend ontgassen

In 2023 continueert de RUD de samenwerking met Rijkswaterstaat en de politie om op te treden tegen varend ontgassen op het Amsterdam-Rijnkanaal. Dit betekent voornamelijk het doorzetten van klachten.

Tabel 21: opdrachtomschrijving lucht voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Deelname landelijke pilot	1	ODNZKG
Delen kennis pilot met RUD	2	ODNZKG
Stimuleren aanscherping luchtnormen in MBA	3-4	RUD
Faciliteren aanscherping luchtnormen in VTH	1-4	Provincie
Onderzoek luchtwassers	1	Provincie
Continuering samenwerking varend ontgassen	1-4	RUD

Tabel 21A: totaaluren opdrachtomschrijving lucht

Jaar	2022	2023
Totaal uren structurele taken	Zie Wabo	Zie Wabo bedrijven
Uren opgenomen in andere taakvelden	bedrijven en Wabo algemeen	en Wabo algemeen

9.4 Wet luchtvaart

Beleid/doelen

De provincie is op basis van de Luchtvaartwetgeving bevoegd tot het vaststellen van Luchthavenbesluiten (LHB) en Luchthavenregelingen (LHR). Daarnaast kan de provincie voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) van een terrein, dat geen luchthaven is, een ontheffing verlenen. Hiervoor zijn TUG-beleidsregels opgesteld. De provincie houdt zich alleen bezig met opstijg- en landingslocaties en met opstijg- en landingsbewegingen. Bij het afhandelen van aanvragen voor opstijg- en landingsbewegingen houdt de RUD standaard rekening met regelgeving en/of belangen rond stiltegebieden en uit de Wet natuurbescherming voortvloeiende belangen.

Specifiek 2023

De RUD verleent ontheffingen en voert toezicht/controles op TUG-ontheffingen, op de Luchthavenregeling en het Luchthaven-besluit. De werkzaamheden hebben betrekking op zowel vaste velden (Luchthavenregelingen - vijf in totaal) als op flexibele locaties. Vaste velden zijn locaties van waar frequent gevlogen kan en mag worden. Controles op TUG-ontheffingen maken inzichtelijk op welke wijze gebruik wordt gemaakt van de ontheffing. Uitgangspunt is continuering van het huidige spontane naleefgedrag van 90% en een toezicht effect van 90%. Meldingen en klachten worden zoveel als technisch mogelijk tot tevredenheid van alle betrokkenen afgehandeld. Bij locaties waar overlast tot de mogelijkheden behoort, worden lopende ontheffingen gecontroleerd. Ook nieuwe aanvragen voor een Luchthavenregeling worden door de RUD beoordeeld.

De prioriteit ligt in 2023 bij het tijdig afhandelen van aanvragen om ontheffing en luchthavenregelingen. De 100% toezichtcontrole in de afgelopen jaren heeft geresulteerd dat geen overtredingen hebben plaatsgevonden. Daarom zal in 2023 de toezichtcontrole worden teruggebracht naar 80%. Eind 2023 zal worden geëvalueerd welk effect dit heeft gehad. Vanwege een efficiëntere werkwijze zijn administratieve controles niet meer nodig. Deze worden verwerkt in de bestaande fysieke controles. De vrijkomende uren kunnen op andere onderdelen worden ingezet.

Tabel 22: opdrachtomschrijving Wet Luchtvaart, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Evaluatie terugbrengen toezicht tot 80%	Q4	RUD

Tabel 22A: opdrachtomschrijving Wet Luchtvaart, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Verlenen TUG-ontheffingen	Doorlopend	RUD
Toezicht TUG-ontheffingen	Doorlopend	RUD
Beoordelen nieuwe aanvragen Luchthavenregeling	Doorlopend	RUD
Toezicht Luchthavenregeling- en besluit	Doorlopend	RUD
Afhandelen meldingen en klachten	Doorlopend	RUD

Tabel 22B: totaaluren opdracht Wet Luchtvaart

Jaar	2022	2023
Totaaluren	1618	1335

9.5 Vergunningverlening en handhaving 2023 algemeen

Onderstaande uren zijn niet specifiek toegerekend aan een bepaalde wet, maar zijn wel ondersteunend aan de hiervoor genoemde activiteiten. Hieronder volgt een korte toelichting.

Dienstverlening algemeen en juridische procedures

Ter ondersteuning van de wettelijke producten zijn er diverse algemene diensten opgenomen. Het betreffen:

- Juridische procedures: Vanwege de diversiteit en het bijzondere karakter zijn juridische procedures losgetrokken van de reguliere procedures. Specifiek betreft dit bezwaar en (hoger) beroep, handhavingsverzoeken en Wob-verzoeken. De RUD voert sinds 2022 ook meer taken uit op het gebied van Algemene Wet Bestuursrecht. Hiertoe zijn extra uren opgenomen.
- Dienstverlening: De RUD ondersteunt op diverse terreinen beleidsontwikkeling en adviseert de provincie, zorgt voor goede informatievoorziening en verstrekt deze naar burgers en bedrijven. De RUD neemt deel aan werkgroepen, zoals voor het opstellen van de vergunningenstrategie, heeft een vertegenwoordigende rol in IPO-overleggen, actualiseert het bedrijvenbestand en verstrekt informatie via de mail, telefoon en website. Een belangrijke taak is het verder door ontwikkelen van Uitvoerings- & Handhavingsstrategie VTH in 2023 en het meedenken bij de actualisatie van het VTH-beleid van provincie.
- Ontwikkeling strafrecht: Geconstateerd is dat de uitvoering van het onderdeel strafrecht nog onvoldoende is. In 2021 is gestart met het verder professionaliseren van dit onderdeel van de taakuitvoering, zodat het strafrecht goed ingezet kan worden als de Landelijke Handhavingsstrategie dat vereist. In 2022 is het aantal boa's uitgebreid en op sterkte gebracht. In 2023 wordt ingezet op kwaliteit en benutten van capaciteit. In 2022 wordt de RUD geaudit op de Wet politiegegevens (Wpg). Het is de verwachting dat deze met goed gevolg wordt afgerond. De resultaten van de audit worden kenbaar gemaakt aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De samenwerkende partners van het USN hebben aangegeven zich zorgen te maken over de forse kosten en personele belasting die gemoeid zijn bij deze verplichte audits in het kader van de Wpg. In samenwerking met onze partners en andere OD's onderzoekt de provincie en de RUD de (on)mogelijkheden die leiden tot lagere kosten en belasting.
- Monitoring: Vanuit de Uitvoerings- en handhavingstrategie, alsook vanuit de diverse beleidsvelden wordt actief gewerkt aan een goede monitoring van de opgenomen doelstellingen. In 2023 zal in samenspraak tussen RUD, provincie en waar nodig ook met andere partners gewerkt worden aan de optimalisatie van de voortgangsrapportages en verantwoording. Hierbij wordt aangehaakt op de monitoring vanuit de beleidscyclus van de Omgevingswet. In de loop van 2023 moet dit gereed zijn, zodat de monitoringsvoorstellen meegenomen kunnen worden in de bijstelling van de opdracht 2024.

Circulaire Economie

Nederland wil in 2050 afval vrij zijn en grondstoffen volledig hergebruiken. Met dit doel voor ogen, willen wij zicht hebben op 1) herkomst en bestemming van grondstoffen en materialen en 2) belemmerende wet- en regelgeving voor ondernemers die circulair willen handelen.

De provincie wil circulariteit in haar opdrachten verwerken, onder andere in de opdracht naar de RUD. Het gaat om het opnemen van circulaire eisen in de vergunningverlening. Via toezicht worden mogelijkheden voor circulariteit herkend en worden derden geïnformeerd over de mogelijkheden op het gebied van circulair ondernemen. In 2023 liften we zoveel mogelijk mee met bestaande activiteiten.

Specifiek 2023

We investeren in kennis en samenwerking en liften mee met bestaande VTH-activiteiten:

- De provincie belegt tweemaal een overleg met de relevante beleidsafdelingen (team Circulaire Samenleving, Economie), Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht, Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) en RUD. Zo doen we kennis op van initiatieven uit de samenleving en ontwikkelingen/kansen die de RUD via de vergunningverlening en toezicht zien.

- Vanuit IPO wordt gewerkt aan een basistraining Circulaire Economie voor de omgevingsdiensten. Deze is in 2023 gereed. We willen dat medewerkers van de RUD hieraan meedoen.
- In 2023 doen wij ervaring op met het opnemen van een afvalpreventieonderzoek en een (secundair) grondstoffenonderzoek.
- ZZS-onderzoek op basis van aanpak die door IPO in 2022 wordt ontwikkeld (zie H6.1 en tabel 7).
- In het kader van minder plastic in grondstromen, zet RUD een ketenproject sloopproces op en betreft daarbij gemeentes (zie H6.1 ketentoezicht tabel 7).
- RUD Utrecht neemt deel aan de werkgroep Wet Afvalbeheer (WAB) en koppelt de provincie de uitkomsten van het overleg mee.

Regionale en provinciale taken

De crisisorganisatie en de consignatie voor milieuklachten vallen onder een regionale gezamenlijke taak. Deze wordt verdeeld over alle opdrachtgevers via een verdeelsleutel. De consignatie voor zwemwater en groene meldingen worden alleen in rekening gebracht bij de provincie Utrecht. Deze worden als provinciale taak beschouwd. Voor de consignatiediensten geldt dat dit het paraat staan van toezichthouders betreft.

Boa-opleiding en -coördinatie

Alle Boa's volgen jaarlijks een verplichte her- en bijscholing. Voor de kosten van de opleidingen (excl. uren) is € 20.000,- beschikbaar gesteld. Voor de coördinatie van alle Boa's is dit jaar de capaciteit verhoogd naar 1.400 uur. Dit is nodig met het oog op het toegenomen druk op het buitengebied en de noodzaak van een goede coördinatie met de terreinbeherende organisaties.

Materiële middelen

Onder deze post vallen incidentele uitgaven die gedaan worden, bijvoorbeeld ten behoeve van bewonersavonden, controle analyses, et cetera. In onderstaande tabel is een overzicht van het materieel budget opgenomen. Hierin zijn geen middelen opgenomen voor de Boa-opleiding van de terrein beherende organisaties en andere uitgaven ten behoeve van de aanpak van stroperij.

Tabel 23: opdrachtomschrijving VTH algemeen, specifiek voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Doorontwikkeling inzet strafrecht	Q2	RUD
Doorontwikkeling uniforme Uitvoerings- en handavingsstrategie	Doorlopend	RUD/Provincie/Regio
Monitoring /verantwoording doelstellingen; uitwerking voorstel voor 2024 en verder	Q3	RUD/provincie/regio
Input leveren actualisatie VTH-beleid	Q3	Provincie
Kennisopbouw CE bij RUD t.b.v provinciale ambities	i.o.m. RUD	Provincie
Deelname kennisopbouw CE	i.o.m. RUD	RUD

Tabel 23A: opdrachtomschrijving VTH algemeen, structureel voor 2023

Omschrijving product/dienst	Gereed (kwartaal)	Trekker
Beleidsadvisering	Op verzoek	RUD
Afhandeling juridische procedures	Doorlopend	RUD
Informatieverstrekking	Doorlopend	RUD
Milieuklachtentelefoon	Doorlopend	RUD
Zwemwatertelefoon	Doorlopend	RUD

Tabel 23: totaaluren opdracht VTH algemeen, specifiek voor 2023

Jaar	2022	2023
Totaaluren	5700	5700

Bijlage: Uitvoeringsovereenkomst ODNZKG

Zaanstad, november 2022

Geachte heer Schaddelee,

Hierbij bieden wij u en de provincie Utrecht het voorstel aan voor de uitvoeringsovereenkomst (UVO) 2023 van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Deze UVO geeft uw college inzicht in de voorgenomen activiteiten van de OD NZKG voor uw provincie. In 2023 werken we met dezelfde inhoudelijke afspraken of prioriteiten als in 2022, tenzij afwijking noodzakelijk is. Deze overeenkomst geldt dan ook als aanvulling op de actualisatie 2022 van de Uitvoeringsovereenkomst 2017 – 2020 en geeft alleen de afwijkingen aan ten opzichte van 2022. Als de Omgevingswet halverwege 2023 wordt ingevoerd, dan wordt de UVO aangepast en een addendum aan u worden voorgelegd.

Met deze overeenkomst leggen we onze inzet vast voor het jaar 2023 en welke capaciteit en financiële middelen daarvoor benodigd zijn. Het is daarmee ook het VTH-uitvoeringsprogramma dat op grond van onder meer de Wabo, het Besluit omgevingsrecht (Bor) en de Ministeriële Regeling omgevingsrecht (Mor) dient te worden vastgesteld, en is in die zin te beschouwen als de leidraad bij de uitvoering van de door de OD NZKG te verrichten activiteiten.

Voor de algemeen geldende contractuele afspraken met betrekking tot het beleggen en het uitvoeren van taken verwijzen wij u naar het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017 (DVH) en naar de meerjarige Uitvoeringsovereenkomst (UVO 2017-2020). De kwaliteit van de uitvoering is vastgelegd in de methodiek Uniform Uitvoeringsniveau 2016 van de OD NZKG. Ons beleid ten aanzien van uitvoering van VTH-taken is vastgelegd in de Regionale VTH-Strategie 2019-2022.

De totale omvang van onze dienstverlening bedraagt voor het jaar 2023: € 992.333,-

Wij ontvangen graag van u een ondertekend exemplaar retour.

Aldus overeengekomen en ondertekend
te Zaandam op

Namens de voorzitter van de OD NZKG,

Loes de Maat,
Algemeen directeur,

Aldus overeengekomen en ondertekend
te Utrecht op

Namens het college van
Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht,

Gedeputeerde A. Schaddelee

Uitvoeringsovereenkomst 2017 – 2020
Actualisatie 2023
Provincie Utrecht – OD NZKG

Inhoudsopgave

A.	UITVOERINGSOVEREENKOMST 2017 - 2020	4
B.	Afspraken 2023	6
1	Jaarprogramma 2023 Brzo/Milieu	9
1.1	Afwijkingen in 2023	9
1.2	Milieubelastende activiteiten	10
1.3	VTH-uitvoeringsplan	10
1.4	Energiebesparing.....	10
1.5	Overige onderwerpen.....	11
1.6	Inzet uren en middelen	12
2	Jaarprogramma 2023 Bouw	14
2.1	Afwijkingen in 2023	14
2.2	Inzet uren en middelen	14
3	Programma Randvoorwaardelijk 2023	15
3.1	Inzet uren en middelen	16

A. UITVOERINGSOVEREENKOMST 2017 - 2020

Actualisatie 2023

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
|
Provincie Utrecht

PARTIJEN

provincie Utrecht, gevestigd te Utrecht aan Archimedeslaan 6 te Utrecht, hierbij op grond van artikel 176 van de Provinciewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer A. Schaddelee, hierna te noemen: 'Opdrachtgever';

en

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, gevestigd Ebbehout 31 te Zaandam, hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M. Schuurmans-Wijdeven, voorzitter van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, hierna te noemen: 'Opdrachtnemer';

Gezamenlijk te noemen Partijen,

OVERWEGENDE DAT

- in 2017 de Uitvoeringsovereenkomst 2017-2020, foutief genoemd UVO 2017-2021 en hierna te noemen UVO 2017-2020 is afgesloten voor vier jaren waarbij is aangegeven dat deze overeenkomst jaarlijks wordt geactualiseerd;
- de artikelen in Deel A van de UVO 2017-2020 onverkort van kracht blijven, met uitzondering van artikel 5.1 en 5.4, zie hieronder;
- de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht is vastgesteld door Provinciale Staten van de provincie Utrecht d.d. 14 november 2016 en in het Omgevingsbesluit per 1 juli 2022 de uitvoering van het basistakenpakket door omgevingsdiensten is vastgelegd;
- de Omgevingswet naar verwachting per 1 juli 2023 in werking treedt;
- vanwege deze inwerkingtreding is besloten om de periode van 2017-2020 stilzwijgend nogmaals te verlengen met de periode van 1 jaar te verlengen totdat de Omgevingswet in werking treedt;
- dat bij inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2023 deze UVO wordt aangevuld;
- voor zover de Actualisatie 2023 afwijkt van de UVO 2017-2020 de bepalingen van de Actualisatie 2023 voor gaan.

GELET OP

- § 5.2 van de Wabo en het Besluit VTH en de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht d.d. 14 november 2016, welke met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervangen worden door Afdeling 18.3 van de Omgevingswet en afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit;
- de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2021;
- het Dienstverleningshandvest Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied 2017;
- de 'Toelichting methodiek Uniform Uitvoeringsniveau' vastgesteld door het AB d.d. 14-12-2016;

Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

- de 'Notitie Prestatiegericht financieren' van november 2016 vastgesteld door het AB d.d. 14-12-2016;

Verklaren te zijn overeengekomen:

Artikelen

1. De Opdrachtgever verleent aan de Opdrachtnemer de opdracht tot het uitvoeren van de taken zoals omschreven in de UVO 2017-2020 aangevuld met de aanpassingen van deze Actualisatie 2023.
2. Deze Overeenkomst wordt aangehaald als: 'Actualisatie 2023 van de Uitvoeringsovereenkomst 2017-2020 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en provincie Utrecht'.
3. Vanwege de komst van de Omgevingswet is besloten om deze periode van 2017-2020 stilzwijgend met telkens 1 jaar te verlengen totdat de Omgevingswet in werking treedt.
4. Voor zover de Actualisatie 2023 afwijkt van de UVO 2017-2020 gaan de bepalingen van de Actualisatie 2023 voor.
5. Deze Overeenkomst treedt in werking op 1 januari 2023 en wordt aangegaan voor de duur van 1 jaar.
6. Indien een van de Partijen tijdens de looptijd van de Overeenkomst constateert dat het voor een behoorlijke uitvoering geboden is om wijzigingen aan te brengen in de te verlenen diensten, dan wel deze aan te vullen, treden Partijen hierover in overleg.
7. Uiterlijk zes maanden voor afloop van deze Overeenkomst treden Partijen met elkaar in overleg over een eventuele aanpassing van deze Overeenkomst. Indien in dit overleg niet tot overeenstemming wordt gekomen of als het overleg niet plaatsvindt, wordt de Overeenkomst na afloop van de termijn telkens met een periode van 1 jaar stilzwijgend verlengd totdat de Omgevingswet in werking treedt.
8. Deze Overeenkomst kan tussentijds worden gewijzigd of aangevuld indien Partijen dit schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.

B. Afspraken 2023

Inleiding

In het Noordzeekanaalgebied en de regio Utrecht wordt het steeds drukker: meer industrie, meer mobiliteit en een forse woningbouwopgave. Al deze ontwikkelingen hebben een impact op de kwaliteit van de leefomgeving. Bewoners, werkgevers, werknemers en recreanten: iedereen heeft er baat bij dat de regio veilig en leefbaar is en blijft. Daarin heeft ieder een eigen verantwoordelijkheid, ook binnen de overheid. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) heeft als belangrijkste taak het veilig en leefbaar houden van de leefomgeving, in opdracht van acht gemeenten en drie provincies.

Als OD NZKG voeren wij namens de provincie Utrecht wettelijke taken uit op onder andere het gebied van Brzo/milieu. Onze werkzaamheden worden elk jaar opgetekend in een uitvoeringsprogramma. De verplichting tot het vaststellen door gedeputeerde staten van een uitvoeringsprogramma volgt uit artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Deze uitvoeringsovereenkomst vormt het instrument om op basis van doelen, prioriteiten en risico's de uitvoering voor het jaar 2023 vast te stellen. Hiervoor sluiten we aan op de beleidsdoelen en de programmabegroting van de provincie Utrecht. Ook wordt er aangesloten bij de strategische agenda van de OD NZKG en de regionale VTH-strategie.

Ten aanzien van de beschikbare capaciteit dienen er in de uitvoeringspraktijk keuzes te worden gemaakt met betrekking tot de toetsing, het toezicht en de handhaving van de regelgeving. De onderbouwing van deze keuzes is vastgelegd in deze uitvoeringsovereenkomst.

In de hoofdstukken lichten wij de verschillen met de UVO 2022 toe, zowel financieel als inhoudelijk. Het jaar 2023 wordt gebruikt om de strategisch inhoudelijke prioriteiten te evalueren om vanaf 2024 een nieuwe vierjarige Uitvoeringsovereenkomst vast te stellen. Dit loopt dan ook in lijn met een nieuw bestuursakkoord na de verkiezingen van Provinciale Staten van 2023.

Strategische agenda

De OD NZKG staat voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving: een mooie missie in een dynamisch gebied waar veel verschillende en soms tegenstrijdige belangen spelen. De schaarse capaciteit én snelheid waarmee veranderingen op ons afkomen vragen om scherpe keuzes. Keuzes over waar wij onze inzet behouden op het bestaande kwaliteitsniveau, én keuzes waar wij onze inzet op willen intensiveren en innoveren. Wij staan hierbij voor de inhoudelijke opgaven op het gebied van klimaat, milieu-gerelateerde gezondheid, en transformatie gebieden. En wij staan hierbij voor versterking van ons instrumentarium op het vakgebied vergunning verlenen, toezicht houden, handhaven en adviseren.

Versterking VTH-stelsel

Op 4 maart 2021 presenteerde de commissie Van Aartsen haar rapport "Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur". De commissie Van Aartsen heeft het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) geanalyseerd. De commissie komt tot de conclusie dat het VTH-stelsel niet goed functioneert en signaleert hierbij dat het VTH-stelsel niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de commissie Mans uit 2008. De commissie is van oordeel dat het VTH-stelsel nog steeds wordt gekenmerkt door fragmentatie en vrijblijvendheid. Hierdoor ontstaat vermijdbare schade. Daarom adviseert de

commissie om binnen de fundamenteën van het bestaande stelsel tot een serie essentiële verbeteringen te komen. Hiervoor geef de commissie Van Aartsen tien aanbevelingen.

In het interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel worden de aanbevelingen komende twee jaar (2022-2024) verder uitgewerkt. De OD NZKG is hierbij betrokken. De uitkomsten heeft naar verwachting ook gevolgen voor de OD NZKG.

Uitstel Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Het is nog onduidelijk of de beoogde inwerkingstredingsdatum van 1 juli 2023 wordt gehaald. Daarom is gekozen voor een verlenging van de UVO 2017-2020 met één jaar. Als de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking treedt wordt de nieuwe vierjarige UVO gebaseerd op de Omgevingswet. Beide opties zijn gebaseerd op de nieuwe Producten- en Dienstencatalogus-Omgevingswet en de gemaakte afspraken in het Algemeen Bestuur van 16 september 2022 over begroten, afrekenen en valideren van de eerste jaren na inwerkingtreding.

Regionaal Uniform Toezicht- en Handhavingsbeleid

Per 1 januari 2023 loopt ons huidige Regionaal Uniform Toezicht- en Handhavingsbeleid 2019-2022 af.

De definitieve vaststelling van de nieuwe VTH-strategie (strategisch deel plus maatwerkdeel) vindt plaats voor 1 juli 2023 door het Algemeen Bestuur en na de zomer 2023 door de Staten.

Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgelegd om de looptijd van het huidige Regionaal Uniform Toezicht- en Handhavingsbeleid NZKG 2019-2022 te verlengen tot 1 oktober 2023.

Dit geeft ons ook meer kansen om goed aan te kunnen sluiten op landelijk ontwikkelingen zoals inwerkingtreding Omgevingswet (per 1 juli 2023) en het Interbestuurlijk programma VTH. Participatie met onze deelnemers, zowel bestuurlijk als ambtelijk, als ook onze (keten)partners maakt deel uit van het proces om te komen tot een gezamenlijke strategie.

Benodigde uren en financiële middelen

(Uurtarief 2023 is vastgesteld op € 107,02)

Totaaloverzicht 2023	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Bouw output	224	23.951
Bouw regie	646	69.092
Bouw Materieel taakgebonden budgetten	n.v.t.	7.000
Bouw totaal	870	100.043

Milieu/Brzo VTH regie	4.980	532.960
Milieu/Brzo Brzo regie	1.549	165.774
Milieu/Brzo Milieuadvies	477	51.049
Milieu / Brzo totaal	7.006	749.782

Randvoorwaardelijk Kern	954	102.075
Randvoorwaardelijk programma overstijgend	390	41.738
Randvoorwaardelijk totaal	1.344	143.813
Totaal	9.219	993.639

Financiële ontwikkelingen 2023 en risico's

Vanwege de onzekerheid van de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt zoveel mogelijk de begroting van 2022 aangehouden. Dit heeft consequenties voor onze verdere doorontwikkeling en noodzakelijke innovatie. Onderwerpen als de minimalisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen en de toenemende dreiging van Cybersecurity zijn nog niet vertaald in de Uitvoeringsovereenkomst.

Vooralsnog vragen wij aandacht voor de noodzakelijke financiële middelen voor ons als Omgevingsdienst om de noodzakelijke doorontwikkelingen te kunnen financieren. In de Kaderbrief 2023-2026 is hier verder op in gegaan.

Financiële risico's

Er is sprake van veel internationale en landelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op deze overeenkomst, te weten de stikstofproblematiek, schaarste van bouwmaterialen, arbeidsmarktproblematiek, energiecongestie en een sterk oplopende inflatie.

Op dit moment wordt de OD NZKG in toenemende mate geconfronteerd met de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt, net als andere organisaties. Het werkaanbod blijft stijgen door toename van de economische activiteit en de versnelde energietransitie. Enerzijds is er nauwelijks nieuwe ervaren arbeidscapaciteit beschikbaar in de markt en anderzijds is er veel personeelsverloop doordat bovengemiddeld meer medewerkers met pensioen gaan. De effecten zijn op dit moment al voelbaar in de dagelijkse werkzaamheden en kunnen ook effect hebben op de afgesproken werkzaamheden in deze UVO. Het risico is aanwezig dat OD NZKG onvoldoende capaciteit beschikbaar heeft om alle afspraken die zijn opgenomen in de UVO uit te voeren.

In de tariefstijging van € 104,57 in 2022 naar € 107,02 voor 2023 is rekening gehouden met een loonontwikkeling van 2,5% en prijsontwikkeling van 2%. De economische ontwikkelingen in 2022 veroorzaken echter historisch hoge inflatiecijfers waardoor de tariefstijging niet toereikend is. De gevolgen van de loon en prijsontwikkeling worden verwerkt in het uurtarief 2023. Hierin worden de gestegen loonkosten als uitkomst van de CAO-onderhandelingen in 2022 en de gestegen materiële kosten verwerkt. In de MJB 2024-2027 zal middels een 1e begrotingswijziging 2023 een aanpassing van het tarief met terugwerkende kracht ter besluitvorming worden aangeboden. Het risico is aanwezig dat de begroting niet gerealiseerd kan worden. Bij een ongewijzigde dienstverlening zal het begrote bedrag hoger worden. Voor de gevolgen en het bespreken van opties gaan partijen in gesprek. Als hier sprake van is dan treden partijen met elkaar in overleg over het verhogen van de begroting of andere opties.

1 Jaarprogramma 2023 Brzo/Milieu

Het programma milieu en Brzo bestaat uit VTH-werkzaamheden. Voor Brzo gaat het om VTH-werkzaamheden die direct gekoppeld aan een risicovol bedrijf worden uitgevoerd. De uitvoeringsopgave wordt gemaakt op basis van het vastgestelde uniforme uitvoeringsniveau in combinatie met een actueel bedrijvenbestand. Een verbijzondering van het kader wordt beschreven in de regionale VTH-strategie OD NZKG 2019-2022.

In dit hoofdstuk maken wij inzichtelijk wat de wijzigingen zijn ten opzichte van het programma Milieu in 2022.

1.1 Afwijkingen in 2023

In 2021 is de Glasfabriek te Leerdam, O-I, overgedragen aan de RUD-Utrecht (bevoegd gezag blijft de provincie Utrecht). In 2022 heeft O-I te kennen gegeven over te willen schakelen op andere brandstof voor haar productieproces die het bedrijf dan weer Brzo-plichtig maakt.

Het bedrijf Van Appeldoorn is eind 2022 overgedragen aan de gemeente Woudenberg, het is geen Brzo bedrijf meer en dus ook geen provinciale bevoegdheid. Wél wordt er in 2023 nog een inning verricht van een Last Onder Dwangsom (LOD) ten behoeve van de provincie Utrecht.

Kanola is definitief afgevoerd van de lijst vanwege "niet-in-bedrijf".

Er zijn drie nieuwe bedrijven waarvoor ook al in 2022 inzet is geleverd maar die nu worden opgenomen in de bedrijvenlijst van de UVO.

Bedrijvenbestand

Nr.	Bedrijvenbestand	Adres	Postcode	Plaats
1	BASF Nederland B.V.	Strijkviertel 67	3454PK	Utrecht
2	Varo Energy Tankstorage B.V.	Gelderlantlaan 9	3526KZ	Utrecht
3	Micreos	n.t.b.	n.t.b.	Utrecht
4	Handelmaatschappij A. Smit & Zn. B.V.	Neonweg 41	3812RG	Amersfoort
5	Van Appeldoorn Chemical Logistics B.V. Is al overgedragen naar gemeente Woudenberg, er loopt nog een inning voor een dwangsom.	Parallelweg 6	3931MT	Woudenberg
6	Ecolab Production Netherlands B.V.	Brugwal 11	3432NZ	Nieuwegein
7	Bakker Remmerden B.V.	Remmerden 114	3911TZ	Rhenen
8	Enviem Oil Nederland B.V. depot Nigtevecht	Kanaaldijk Oost 11	1393PA	Stichtse Vecht
9	GBV-WECO Vuurwerk B.V.	Bobinestraat 12	3903KG	Veenendaal
10	SC Johnson Europlant B.V.	Groot Mijdrechtstraat 81	3641RV	De Ronde Venen
11	Carbogen Amcis B.V.	Nieuweweg 2A	3901BE	Veenendaal
12	Intervet International B.V.	Ambachtstraat 4	3732CN	De Bilt
13	Stichting Antonie van Leeuwenhoek-terrein (AL-t)	Antonie van Leeuwenhoeklaan 9	3721MA	De Bilt
14	H2U	n.t.b.	n.t.b.	Utrecht
15	Hysolar	n.t.b.	n.t.b.	Nieuwegein
16	O-I (Glasfabriek Leerdam)	Lingedijk 8	4142 LD	Leerdam

1.2 Milieubelastende activiteiten

Inrichtingen worden onder de Omgevingswet omgezet naar milieubelastende activiteiten (MBA). Binnen de OD NZKG wordt de totale omzetten projectmatig omgezet tot 1 januari 2025. Inzicht in MBA's is nodig om te kunnen bepalen welke kernactiviteit vergunningplichtig is en om op basis van de nieuwe wet- en regelgeving de taak toezicht en handhaving te kunnen uitvoeren, maar is ook de basis voor het heffen van milieuleges. De eerste fase in 2023 wordt gefinancierd uit de reserve van de OD NZKG van 2021. De resultaten zijn evenwel van belang voor de toekomstige UVO's en het streven is om voor inwerkingtreding van de Omgevingswet de grote wijzigingen helder te hebben. Vanaf 2024 worden de kosten in rekening gebracht via de UVO's.

1.3 VTH-uitvoeringsplan

Door de uitvoering van de wettelijke VTH-taken draagt de OD NZKG bij aan het beleidsdoel "een gezond leefklimaat". De OD NZKG deelt deze taken op in enerzijds vergunningverlening & regulering en anderzijds toezicht & handhaving. De volgende taken zijn gepland voor 2023.

Vergunningverlening & regulering Omschrijving	Aantal (stuks)
Meldingen/kennisgevingen Wm	0
Maatwerkbesluiten	1
Omgevingsvergunningen milieu	8
Waarvan actualisaties	1
Actualisatietoetsen	2
MER beoordelingstoets	0

Brzo en Wabo controles	Aantal (stuks)
1e Wabo-controle bij Brzo bedrijven	9
1e Wabo-controle bij RIE4 bedrijven	5
Brzo inspecties	9

1.4 Energiebesparing

Energiebesparing is belangrijk om Nederland vóór 2050 energieneutraal te maken. In het Nationaal Energieakkoord (SER) zijn afspraken gemaakt over energiebesparing, schone technologie en klimaatbeleid. Gemeenten en omgevingsdiensten zetten zich volop in om bedrijven te stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen. Dat is in veel gevallen een wettelijke verplichting.

De provincie Utrecht heeft hier de afgelopen jaren een grote ambitie in getoond, waarbij de OD NZKG als partner een aandeel levert aan de verduurzaming en energiebesparing.

De OD NZKG heeft de afgelopen jaren sterk ingezet op stimulering van bedrijven om te voldoen aan de wettelijk verplichte energiebesparende maatregelen. Energie die niet gebruikt wordt, hoeft immers ook niet

opgewekt te worden. De OD NZKG draagt op deze wijze bij aan het behalen van de doelen uit het Klimaatakkoord. Naast de stimulerende aanpak is vanaf 2020 het toezicht en de handhaving geïntensiveerd. Eind 2025 voldoen alle bedrijven aan de wettelijke verplichtingen.

Label C en Energiekeuring klimaatinstallaties

De OD NZKG voert het toezicht uit op de energiekeuring van de klimaat installaties (EPBD) en draagt zorg voor de voorbereiding van de handhaving van het energielabel van kantoren (Label C), waarvan de handhaving in 2023 voor Label C start. Voor de energiekeuring is de handhaving gestart in 2022.

Programma circulaire economie 2022-2026 OD NZKG

Het programma bouwt verder aan de basis van een circulaire economie (CE) door de eigen organisatie stap voor stap te transformeren. Hierbij staan 2 doelen centraal die gezamenlijk de transformatie gestalte geven:

- Het worden van een (regionaal) kennischakelpunt in de uitvoering van VTH en circulaire economie;
- Het innoveren en eigen maken van een VTH instrumentarium dat een circulaire economie ondersteunt.

De uitvoering van CE is in 7 blokken ondergebracht om deze twee doelen te behalen. De gewenste ondersteuning van opdrachtgevers door de omgevingsdienst op CE is richtinggevend geweest in het benoemen van de blokken en activiteiten. Het zwaartepunt ligt op het werkveld milieu; daar liggen vanuit onze kerntaak de meeste kansen op vanuit VTH de CE te versnellen maar circulair bouwen is ook een onderdeel van het programma.

Blokken programma CE 2022-2026
1. Advisering aan opdrachtgevers
2. Signalering (uitvoeringspraktijk, belemmerende regelgeving, best-practices)
3. Circulaire data
4. Veiligheid en gezondheid
5. Stimuleren
6. Reguleren: CE verankeren in de VTH praktijk
7. (Keten)toezicht

Regulier beleid

Het programma CE is de motor van de nieuwe manier van werken. De slag naar een circulaire organisatie en daarmee een CE wordt gemaakt door het reguliere werk stap voor stap te transformeren. Zo draagt de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving elk jaar meer bij aan de CE.

1.5 Overige onderwerpen

Ketentoezicht

In de aanpak van milieuovertredingen en -criminaliteit maakt ketentoezicht inzichtelijk welke wegen product- grond- of afvalstromen hebben doorlopen. Door dit verloop in samenhang te beschouwen worden veelplegers en ondermijnende activiteiten zichtbaar. De aanpak van ketentoezicht bestaat uit gerichte pilots op de aanpak van bepaalde stromen (zoals asbest, E-waste, grondstromen). De komende jaren wordt deze aanpak blijvend uitgevoerd waarin de koppeling wordt gelegd tussen ondermijning, ketentoezicht, aanpak veelplegers en strafrecht. Jaarlijks worden relevante afval-, grond- of productstromen bepaald waarop wordt ingezoomd.

Register Externe veiligheid (REV)

Naast de algemene omzetting van inrichtingen naar MBA's voor de Omgevingswet is er voor externe veiligheid een extra verplichting. Onder de Omgevingswet veranderen de registratie en de ontsluiting van risicovolle situaties. Het huidige Register risicosituaties gevaarlijke stoffen (RRGS) en de Risicokaart zijn gebaseerd op inrichtingen. In het REV zijn veel meer milieubelastende activiteiten aangewezen voor registratie dan de aangewezen activiteiten in het RRGS. De data van het RRGS worden aangeleverd via een landelijk portaal. Het voornaamste verschil met het RRGS is dat het REV uitgaat van de data bij de bron. De bronhouders (bevoegd gezag, OD) wisselen de data uit het REV. De data van het REV worden getoond op de Atlas Leefomgeving. Voor bestaande activiteiten moeten de risicovolle MBA's vóór 1 januari 2024 in het register worden opgenomen. Welke gegevens voor elke risicovolle activiteit moeten worden geregistreerd, is vastgesteld in een Informatiemodel. Dit betreft verplichte en optionele data. Voor de Seveso-inrichtingen en RIE-bedrijven vergt dit een extra inspanning. Hierbij moeten per dossier de aandachtsgebieden worden berekend en geregistreerd.

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

De Activiteitenregeling milieubeheer (Arm) is op 4 november jl. gewijzigd <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-25973.pdf> voor zover de overgangperiode geldt om aan een strengere emissienormen naar lucht te voldoen voor 76 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Het overgangsrecht voor deze 76 ZZS waaronder een groot aantal zware metalen (nikkel, lood, cadmium, chroom-6, etc.) liep tot 1 januari 2025 in de Arm. Tot dan zouden er soepelere eisen gelden bijvoorbeeld voor lood 0,5 mg/Nm³ en vanaf 1 januari 2025 0,05 mg/Nm³.

Met deze wijzigingsregeling is deze datum van 1 januari 2025 als overgangsdatum aangepast naar 1 januari 2023. Dit betekent dat bedrijven per 1 januari 2023 aan de strengere normen moeten voldoen indien de algemene regels voor lucht van toepassing zijn voor deze 76 ZZS die vrij frequent voorkomen bij diverse inrichtingen. Deze wijziging vindt de OD NZKG belangrijk om de uitstoot die schadelijk is voor mens en milieu terug te brengen ten behoeve van een gezonde leefomgeving. Het terugbrengen van de overgangperiode draagt hier aan bij. Er wordt in 2023 gestart met een inventarisatie bij alle bedrijven waar OD NZKG de regels controleert. De uitkomst en een voorstel tot aanpak wordt voorgelegd aan de opdrachtgever.

Cybersecurity

Cyberaanvallen vormen een bedreiging voor alle bedrijven in Nederland. Bij Brzo-bedrijven is de digitale weerbaarheid essentieel om het risico op een zwaar ongeval te verkleinen. In 2021 is in opdracht van Provincie Zuid-Holland en Zeeland een onderzoek verricht naar de cybersecurity en digitale weerbaarheid van Brzo-bedrijven in dit gebied. Vanaf 2022 wordt een nulmeting uitgevoerd naar de Brzo-bedrijven in de provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland. Vervolgens wordt de inzet stimuleringsmogelijkheden verkend om de bewustwording bij deze bedrijven te vergroten. De uitrol vindt plaats in 2023 en verder.

1.6 Inzet uren en middelen

Dat leidt tot de volgende raming van inzet van uren/middelen.

Milieu en Brzo-regie

Product niveau 1	Product niveau 2	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Milieu Advies	Milieuadvisering	230	24.615
Milieu Advies	IOV	50	5.351
Milieuadvies	Ketentoezicht	197	21.083
Brzo Regie	Intensieve handhaving Brzo	800	85.616
Brzo Regie	Kennis en expertise	74	7.919
Brzo Regie	Landelijke Brzo+	371	39.704
Brzo Regie	Regulering & toezicht landelijke thema's	77	8.241
Brzo Regie	Risicoanalyse voor toezicht (basisbeeld)	110	11.772
Brzo Regie	Uitvoeringskaders Brzo	117	12.521
VTH Regulering & Toezicht	Regulering en Toezicht	4.980	532.960
Totaal Milieu en Brzo regie	-	7.006	749.782

VTH Regulering & Toezicht	Regulering (uren)	Toezicht en handhaving (uren)	Totaal inzet (uren)
Bakker Remmerden	50	135	185
BASF De Meern	300	185	485
Carbogen Amcis	50	165	215
Ecolab	300	165	465
Enviem Oil Nederland	50	155	205
GBV WECO Vuurwerk	100	135	235
Handelmij A. Smit	300	185	485
H2U	300	50	350
Hysolar	300	50	350
Intervet International	50	40	90
Microos	150	50	200
O-I Netherlands	50	50	100
S.C. Johnson Europlant	300	380	680
Stichting Antonie v Leeuwenhoek	300	100	400
Van Appeldoorn	20	50	70
Varo Energy	300	165	465
Totaal	2920	2060	4980

2 Jaarprogramma 2023 Bouw

In het programma Bouw zitten alle VTH-taken zoals het verlenen van omgevingsvergunningen, behandelen van meldingen, het toezicht en handhaving op bouw en sloop in de realisatie- en gebruiksfase. De bouwtaken worden uitgevoerd conform het vastgestelde uitvoeringsniveau en de bijbehorende kengetallen. Het voorgestelde uniforme uitvoeringsniveau heeft ten doel onaanvaardbare risico's, vooral op het gebied van veiligheid en gezondheid, af te vangen. De bouwactiviteiten zijn onderverdeeld in categorieën conform de BOM-systematiek. Het toetsingsniveau van een bouwactiviteit kent een oplopende intensiteit per categorie.

Op basis van de eindejaarsverwachting 2022 is de begroting voor 2023 tot stand gekomen.

2.1 Afwijkingen in 2023

Er is een materieel budget toegevoegd van **€ 7.000** om indien nodig een bouwaanvraag te kunnen laten screenen in het kader van het bouwkostenkompas. (zie Randvoorwaardelijk pakket). De ervaring heeft geleerd dat een extern uitgevoerde bouwkostencheck meer nauwkeurigheid brengt in de legesberekening.

Label C

Bij de provinciale bedrijven is een aantal bedrijven met een of meerdere kantoren die over een energielabel C per 2023 moeten beschikken en een klimaatinstallatie hebben waarop de EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) – energiekeuring klimaatinstallaties - van toepassing is. De OD NZKG start in 2023 met het toezicht op de uitvoering van deze regels.

2.2 Inzet uren en middelen

Dat leidt tot de volgende inzet van uren en middelen.

Product niveau 1	Kengetal (uren)	Begroot (stuks)	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Regulering & Toezicht Wabo overig (sloop, kap etc.)	27,0	3	81	-
Toezicht brandveilig gebruik	10,2	14	143	-
Totaal Bouw output	37,2	17	224	€ 23.951

Product niveau 1	Product niveau 2	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Bouw Maatwerk	Regulering & Toezicht Bouw	500	-
Bouw Maatwerk	Reguliere Handhaving	95	-
Ketenmelding Sloop/Asbest	Sloop regulier	38	-
Label C, klimaatinstallaties	-	13	-
Totaal Bouw regie	-	646	€ 69.092

3 Programma Randvoorwaardelijk 2023

In het Randvoorwaardelijk pakket gaat het om werkzaamheden die voor de opdrachtgever noodzakelijk zijn om de taken op een kwalitatief niveau uit te voeren, maar die niet direct gekoppeld kunnen worden aan de individuele producten voor de opdrachtgever. Uitgangspunt hierbij is dat deze randvoorwaardelijk bijdragen aan de kwaliteit van de uitvoering voor alle opdrachtgevers. Daarom dragen alle opdrachtgevers naar rato bij.

Deze taken zijn onder te verdelen in:

- bestuurs- en beleidsondersteuning en accountmanagement;
- administratie en procesondersteuning;
- risico- en Informatiegestuurd werken, consignatiedienst, Woo.

Deze kosten worden gezamenlijk gedragen en verdeeld op basis van een verdeelsleutel. Uren ter voorbereiding van de Omgevingswet als het geven van trainingen aan medewerkers en het inrichten van werkprocessen vallen onder nieuwe wet- en regelgeving.

De geraamde uren voor de Omgevingswet worden gebruikt voor advisering over de omgevingsverordening en het maken van toepasbare regels. Deze uren worden gebruikt voor het samen testen en oefenen van de regionale afspraken en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Na invoering van de Omgevingswet blijft dit product bestaan en kan dan worden gebruikt voor extra vragen burgers en bedrijven, externe communicatie en dienstverlening.

Implementatie Wob naar Woo

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur. De Woo heeft tot doel om overheden transparanter te maken. De wet moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Het wetsvoorstel maakt de toegang en het hergebruik van publieke informatie tot rechten van burgers. Daarnaast wordt de actieve openbaarheid versterkt door het verplicht stellen ervan voor bepaalde categorieën informatie. Overheidsorganen moeten online een register gaan bijhouden van documenten (zoals ingekomen en uitgaande post en belangrijke interne stukken) en datasets waarover zij beschikken. De implementatie van de Woo neemt landelijk meerdere jaren in beslag.

Data-ontwikkeling

De informatieanalyse die door de data analisten van de OD NZKG wordt uitgevoerd zijn deels al vertaald in de producten van de UVO. In het licht van de grote regionale opgave (woning bouw en klimaat) en stelselwijziging Omgevingswet is het de ambitie en urgentie om te investeren in data ontwikkeling. De OD NZKG brengt de niet product gebonden analyses onder bij het randvoorwaardelijk pakket vanaf 2023.

Woo-verzoeken

De Woo (voorheen Wob) vraagt al een aantal jaar substantieel meer capaciteit dan waarin via het randvoorwaardelijk pakket is voorzien. Dit komt onder andere door het steeds mondiger worden van de burgers en de toenemende aandacht voor risicovolle bedrijven in de omgeving, in het kader van leefbaarheid, gezondheid en veiligheid. Dit vraagt om structureel meer inzet.

Bezwaar en beroep

De inzet hiervoor blijft toenemen, de EJV van 2022 is de begrote inzet voor de UVO 2023.

3.1 Inzet uren en middelen

Dat leidt tot de volgende inzet van uren/ middelen.

Randvoorwaardelijk Kern

Product niveau 1	Product niveau 2	Inzet (uren)	Bedrag (€)
Accountmanagement	n.v.t.	182	19.478
Risicobeheersing	Consignatiedienst	46	4.923
Risicobeheersing	Risico- en Informatiegestuurd werken	65	6.956
Procesondersteuning	Mandatenbeheer	7	749
Procesondersteuning	Regiebureau	496	53.082
Procesondersteuning	Wob	32	3.425
Nieuwe wet- en regelgeving	-	126	13.485
Totaal Randvoorwaardelijk	-	954	102.075

Product niveau 1	Inzet (uren)
Verweer in bezwaar en beroep	200
Omgevingswet	50
Woo verzoeken	93
Data ontwikkeling	28
Implementatie Wob naar Woo	19
Totaal programma overstijgend	390
Bedrag	€ 41.738

Materieel taakgebonden budget	Wijziging (€)	Bedrag (€)
Materieel budget Bouw	7.000	7.000

Het materieel budget Bouw is bestemd voor de bouwkostencheck voor specifieke bouwwerken uitgevoerd door een extern bureau.

Provincie Utrecht
Postbus 80300, 3508 TH Utrecht
T 030 25 89 111